

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра хірургії №3

Навчальний рік : 2024-2025; 2025-2026; 2026-2027

СИЛЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Хірургія»

Назва освітнього компонента

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти - очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 228 «Педіатрія»

Освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти

Курс 4,5,6

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на
засіданні кафедри хірургії №3

Протокол від
"28" серпня 2024 року № 1
Завідувач кафедри

 чл.-кор. НАМНУ,
(підпис) проф. Лупальцов В.І.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем
хірургії

Протокол від
"30" серпня 2024 року № 1
Голова

 проф. Сипливий В.О. (підпис)
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

Лупальцов Володимир Іванович, завідувач кафедри хірургії №3, член-кореспондент НАМНУ, доктор медичних наук, професор.

Ягнюк Андрій Іванович, доцент кафедри хірургії №3, кандидат медичних наук, доцент.

Вандер Костянтин Олександрович, професор кафедри хірургії №3, доктор медичних наук,

Скалій Микола Миколайович асистент кафедри хірургії №3, кандидат медичних наук.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Лупальцов Володимир Іванович, член-кореспондент НАМНУ, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія», тел. 057 370 60 60, *e-mail*: vi.lupaltsov@knmu.edu.ua

Вандер Костянтин Олександрович, доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія», тел. 067 576 55 71, *e-mail*: ko.vander@knmu.edu.ua

Ягнуок Андрій Іванович, кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія», тел. 067 794 97 03, *e-mail*: ai.yahniuk@knmu.edu.ua

Скалій Микола Миколайович кандидат медичних наук , асистент кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія», тел. 099 666 46 99, *e-mail*: mmskaliy.po21@knmu.edu.ua

Кітченко Сергій Сергійович асистент кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія» , тел.050 026 02 46, *e-mail*: ss.kitchenko@knmu.edu.ua

Мірошніченко Олександр В'ячеславович, асистент кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія» , тел. 050 303 79 57 *e-mail*: ov.miroshnychenko@knmu.edu.ua

Котовщиков Максим Сергійович, асистент кафедри хірургії №3, спеціалізація «Хірургія» , тел. 050 401 60 21, *e-mail*: ms.kotovshchikov@knmu.edu.ua

Контактний тел. та e-mail кафедри: тел. (057)370-60-60, *e-mail*: kaf.4med.hirurgii3@knmu.edu.ua

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем на платформі GOOGLE MEET, MOODLE або ZOOM.

Робочій стіл кафедри у платформі MOODLE <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3464>

Локація: заняття проводяться на базі КНП «Міська клінічна лікарня №31 Харківської міської ради» за адресою: Харків, проспект Любові Малої,4.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Хірургія» складений відповідно до освіньо-професійної програми (далі ОПП) «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни «Хірургія» (анотація).

Хірургія - один з основних розділів клінічної медицини, який вивчає захворювання та пошкодження організму при лікуванні яких використовуються методи та засоби, що супроводжуються порушенням цілісності покривних тканин організму. Хірургічна патологія займає значне місце в клінічній медицині: близько 25% всієї патології складають хірургічні захворювання, тому вивчення основ хірургії має важливе значення для підготовки лікарів. Дисципліна надає базові знання з хірургічної патології, які є необхідними лікарю незалежно від його подальшої спеціалізації.

Навчальна дисципліна «Хірургія» вивчається протягом трьох років на 4,5,6 курсах здобувачи вищої освіти під час занять мають змогу приймати участь у курсах та демонстрації хворих з різноманітною патологією, а також відпрацювання практичних навичок в фантомних класах ННЦЯО ХНМУ. Тобто курс охоплює основні як практичні, так і теоретичні аспекти хірургічної патології. Програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Кафедра приймає кваліфікованих студентів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам університету.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теми пов'язані з найпоширенішими хірургічними захворюваннями та їх ускладненнями, вивчення яких надає можливість опанувати знання, вміння та практичні навички які дозволять правильно орієнтуватися в ситуаціях при наявності у пацієнтів як планової, так й ургентної хірургічної патології органів черевної порожнини, грудної клітки, магістральних судин.

Міждисциплінарні зв'язки базуються на засвоєнні студентами теоретичного матеріалу з основних базових дисциплін (анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, патофізіологія, патоморфологія, загальна хірургія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія), з якими інтегрується програма дисципліни «Хірургія». Засвоєння програми передбачає формування умінь застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, топографічної анатомії, загальної хірургії, фармакології, екстренної та невідкладної медичної допомоги, а також мати практичні навички догляду за хворими хірургічного профілю.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE: <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2911#section-3>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічної патології у межах, відповідних підготовці лікаря педіатра з урахуванням особливостей його спеціальності відповідно до ОПП «Педіатрія».

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни

- демонстрація та володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації під час надання допомоги з хворим з хірургічною патологією.
- засвоєння теоретичного матеріалу, демонстрування та володіння навичками організації обстеження та лікування хворих з хірургічною патологією.
- виконання необхідних медичних маніпуляцій.

- визначення та засвоєння особливостей 1.3 хірургічної паталогії, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування та реабілітації в хірургічній клініці.

1.3. Компетенції та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетенцій:

Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Педіатрія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

Загальні:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обгрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні):

Навички опитування; здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів; здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання; здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань; здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до діагностування невідкладних станів; здатність до визначення тактики та владіння навичками надання екстреної медичної допомоги; навички виконання медичних маніпуляцій; здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду; здатність до ведення медичної документації.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетенцій, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді.

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення. Застосування знань та розуміння.

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта.

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень.

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання.

ПРН 7 – визначення характеру, принципів лікування захворювань.

ПРН 8 – визначення необхідної дієти при лікуванні захворювань.

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду. ПРН 10 – діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

ПРН 15 – виконання медичних маніпуляцій.

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації.

ПРН 18 – здатність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я.

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі. ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи групах тамозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі); робота в команді (реалізується через: метод роботи групах тамозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів); конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри), тайм-менеджмент (реалізується через:

метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи); лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Названня показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	вечірня форма навчання		
Кількість кредитів 8,5	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна			
Загальна кількість годин – 255	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:			
		4 -й	-		
		5-й			
		6-й			
		Семестр			
		7-8-й	-		
		9-10-й			
		11-12-й			
		Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 150 самостійної роботи студента -105	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	Лекції	
				14 год.	
Практичні, семінарські					
136 год.	-				
Лабораторні					
-	-				
Самостійна робота					
105 год.	-				
Індивідуальні завдання:					
Вид контролю: 4 курс.-Диференційований залік 5 курс Курсовий іспит 6 курс Диференційований залік					

2.1. Опис дисципліни.

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
Частина 1. Абдомінальна хірургія (4 курс)			
1	Гострий панкреатит	2	мультимедійна презентація
2	Хірургічні ускладнення паразитарних захворювань органів черевної порожнини.	2	мультимедійна презентація
3	Хірургічні захворювання тонкої та товстої кишки.	2	мультимедійна презентація
Частина 2. Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія (5 курс)			

4	Хірургічна патологія дихальної системи.	2	мультимедійна презентація
5	Захворювання молочної залози	2	мультимедійна презентація
6	Артеріальні тромбози та емболії	2	мультимедійна презентація
7	Хірургічна патологія магістральних та периферичних вен	2	
	Всього годин	14	

2.2.2. Семінарські заняття

Не передбачено програмою.

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
Частина 1. Абдомінальна хірургія (4 курс)				
Розділ 1. Ургентна абдомінальна хірургія.				
1	Гострий апендицит.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
2	Зовнішні та внутрішні грижі живота та їх ускладнення.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
3	Гострий холецистит.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
4	Жовтяниця як хірургічна проблема.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
5	Хвороби печінки, фіброз, цироз печінки. Печінкова недостатність. Паразитарні та не паразитарні ураження печінки.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
6	Гострий панкреатит.	2	Бесіда, ілюстрація, пре-	Поточний конт-

			зентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	роль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
7	Кісти та нориці підшлункової залози. Хронічний панкреатит..	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
8	Гострі ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
9	Гостра непрохідність кишечника	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
10	Гострий перитоніт. Захист історії хвороби	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ 2. Хірургічна гастроентерологія та проктологія				
11	Жовчнокам'яна хвороба.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
12	Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки. Пілородуоденальний і дуоденальний стеноз. Пенетрація та малігнізація виразки. Ульцерогенні ендокринні захворювання	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
13	Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки. Хвороби оперованого шлунку.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)

14	Захворювання тонкої та товстої кишки.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
15	Хвороби прямої кишки. Захворювання м'яких тканин промежини.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
16	Захворювання селезінки. Рішення тестових завдань до диференційованого заліку.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
17	Підсумковий контроль	2		Диференційований залік.
Частина 2. Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія (5 курс)				
Розділ дисципліни I. Хірургічна патологія дихальної системи				
1	Гнійні захворювання легень і плеври.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
2	Травми грудної клітки	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ дисципліни 2. Хірургічна патологія серця				
3	Сучасні методи діагностики, малоінвазивного оперативного лікування захворювань серця. Набуті вади серця.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
4	Ішемічна хвороба серця. Ускладнення: інфаркту міокарда.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ дисципліни 3. Захворювання межистіння				
5	Захворювання межистіння.	2	Бесіда, ілюстрація, пре-	Поточний конт-

			зентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	роль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
6	Захворювання та травми стравоходу	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ дисципліни 4. Хірургічна ендокринологія				
7	Хірургічні захворювання молочної залози	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
8	Захворювання щитовидної залози. Еутиреоїдний і токсичний зоби.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ дисципліни 5. Хірургічна патологія артерій				
9	Абдомінальний ішемічний синдром.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
10	Артеріальні тромбози і емболії артерій кінцівок.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
11	Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз і ендартеріїт.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ дисципліни 6. Хірургічна патологія венозної та лімфатичної систем				
12	Тромбоемболія легеневої артерії.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану

				тему, тестовий контроль)
13	Варикозне розширення вен нижніх кінцівок.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
14	Гострі тромбози магістральних вен кінцівок.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
15	Післятромбофлебітичний синдром. Захист історії хвороби.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
16	Лімфедема кінцівок.	2	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
	Підсумковий контроль		Згідно розкладу сесії	Іспит
Частина 3. Невідкладна хірургія (6 курс)				
Розділ 1. Системна хірургічна патологія				
1	Синдром системної запальної відповіді у хірургічних хворих. Хірургічний сепсис, септичний шок.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
2	Антибіотикотерапія при лікуванні хірургічної інфекції. Хірургічні аспекти СНІДу	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
3	Критичні стани у хірургічних хворих: колапс, гострий респіраторний дистрес-синдром, абдомінальний компартмент-синдром.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
4	Особливості протікання хірургічних захворювань у вагітних. Запо-	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики,	Поточний контроль (усне та

	бігання передчасним пологам		відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ 2. Гостра хірургічна патологія травної системи				
5	Кровотечі з травного тракту.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
6	Механічна жовтяниця. Гостра печінкова недостатність при хірургічних захворюваннях.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
7	Синдром гострого живота. Синдром несправжнього гострого живота.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
8	Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси органів черевної порожнини та очеревини	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
9	Абдомінальний туберкульоз, туберкульозний перитоніт, псевдотуберкульоз.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
10	Травма живота, пошкодження органів черевної порожнини та заочеревного простору.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ 3. Гостра хірургічна патологія органів дихання та серця				
11	Хірургічні захворювання легень та плеври.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)

12	Травматичні пошкодження органів грудної порожнини.. Медіастиніт.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
Розділ 4. Гостра хірургічна патологія магістральних судин кінцівок				
13	Тромбози та емболії судин.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
14	Захворювання вен. Синдром верхньої порожнистої вени. Синдром нижньої порожнистої вени.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
15	Синдром дуги аорти.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
16	Синдром ішемії кінцівок.	4	Бесіда, ілюстрація, презентація, відіоролики, відеофільми, дискусія, опрацювання практичних навичок.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати, виступ на задану тему, тестовий контроль)
17	Підсумковий контроль	6		Диференційований залік.
	Всього годин	136		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено програмою.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
Частина 1. Абдомінальна хірургія (4 курс)				
Розділ 1. Ургентна абдомінальна хірургія.				
1	Абдомінальний компартмент-синдром.	3	Самостійна робота студента з літературою та методич-	Поточний контроль (усне та письмове опитування, рефе-

			ними матеріалами з теми.	рати)
2	Хвороби печінки, фіброз, цироз печінки. Печінкова недостатність. Паразитарні та не паразитарні ураження печінки.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
3	Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки. Рідкісні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки: сторонні тіла, синдром Маллорі-Вейса, хвороба Менетріє, синдром Шмидена, хвороба Рандю-Ослера-Вебера, дивертикули шлунку та дванадцятипалої кишки. Флегмона шлунку.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
	Синдром мальабсорбції, мальдигестивний синдром.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
	Підготовка до практичних занять та дифзаліку	8	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Підсуковий контроль (дифзалік)
Частина 2. Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія (5 курс)				
	Хірургічні захворювання діафрагми	4	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
	Аневризми аорти	4	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
	Діабетична стопа	4	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
	Сучасні мініінвазивні технології в хірургії магістральних судин та серця .	4	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
	Підготовка до практичних занять та курсовом іспиту.	19	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Підсуковий контроль (іспит)
Частина 3. Невідкладна хірургія (6 курс)				
1	Функціональні, інструментальні методи дослідження при хірургічних захворюваннях шлунку та кишечника	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)

			теми.	
2	Функціональні, інструментальні методи дослідження при хірургічних захворюваннях печінки, позапечінкових жовчних протоків, підшлункової залози	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
3	Функціональні, інструментальні методи дослідження при хірургічних захворюваннях легень та плеври.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
4	Трансплантологія. Загальні положення. Трансплантація нирки, серця, підшлункової залози, печінки. Пластична хірургія.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
5	Диференціальна діагностика та лікування захворювань прямої кишки і параректального простору.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
6	Диференціальна діагностика та лікування кишкових норниць.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
7	Антикоагулянтна та тромболітична терапія при гострому тромбозі. Профілактична антикоагулянтна терапія	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати)
8	Диференціальна діагностика, лікування та профілактика гострої виразки травного каналу.	3	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Поточний контроль (усне та письмове опитування, реферати,
9	Підготовка до практичних занять та дифзаліку	26	Самостійна робота студента з літературою та методичними матеріалами з теми.	Підсуковий контроль (дифзалік)
	Всього годин	105		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

При кредитно-трансферній системі організації навчального процесу ECTS вивчення дисципліни «Хірургія» на IV-у та VI-у курсі завершується диференційованим заліком, а V – курсовим іспитом. Передбачені наступні форми контролю успішності навчання:

1. Контроль поточної навчальної діяльності (ПНД) студентів на кожному практичному занятті. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання та контроль ПНД студентів

здійснюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни. Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни кожному студенту викладачем в «Журналі обліку успішності і відвідування занять студентами» (форма № ЕН-1) виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно». На кожному практичному занятті оцінюються знання і практичні навички (уміння) всіх присутніх студентів; Про присутність студента на занятті свідчить наявність оцінок у відповідних графах, відсутність на заняттях відмічається в першій графі знаком «нб».

За підсумками кожного семестру середню оцінку (с точністю до сотих) за поточну діяльність викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Середній бал поточної успішності викладачем кафедри переводиться в 120-бальну шкалу ECTS. 2. Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Допуск до диференційованого заліку або курсовому іспиту визначається у балах ПНД (середня арифметична за два семестри), а саме: min - 70, max - 120 балів.

2. Диференційований залік (ДЗ) курсовий іспит (КІ). ДЗ проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни, КІ в період сесії наприкінці навчального року згідно розкладу. Безпосередньо ДЗ та КІ оцінюється від 50 до – 80 балів.

Методика проведення КІ та ДЗ однакова.

1. Оцінювання засвоєння практичних навичок («виконав-не виконав») в день складання. .

2. Оцінювання теоретичних знань за всіма темами дисципліни за складеними на кафедрі білетами - 5 питань в кожному.

Допускається до оцінювання теоретичних знань при отриманні позитивних результатів оцінювання засвоєння практичних навичок.

Оцінювання теоретичних знань проводиться за 4-бальною (традиційною) системою (оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно») з перерахуванням у багатобальну шкалу ECTS (див. таб).

Оцінка з дисципліни є сума балів за ПНД за рік та ДЗ або КІ у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає традиційній оцінці: «задовільно», «добре», «відмінно».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Для зарахування студент має отримати від 70 до 120 балів.

Оцінювання теоретичних знань.

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

. Для зарахування студент має отримати від 50 до 80 балів.

Конвертація балів оцінювання дисципліни в ECTS та традиційні оцінки

Оцінка дисципліни в балах ECTS	Оцінка за шкалою ECTS	Традиційна оцінка з дисципліни
200 – 180	A	5
179 – 160	B	4
159 – 150	C	4
149 – 130	D	3
129 – 120	E	3
119-0	F,F _x	2

Іспит або диференційований залік з дисципліни або її частини - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Диференційований залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті, а для проведення сесії встановлюється розклад, затверджений ректором ХНМУ із зазначенням конкретних дат складання іспитів.

Якщо іспит не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, допочатку наступного семестру.

3.2.- 3.3. Питання до заліку та іспиту. Контрольні питання.

Частина 1. Абдомінальна хірургія (4 курс)

1. Анатомо-функціональні відомості про сліпу кишку та хробакоподібний відросток.
2. Методи обстеження хворих з гострим апендицитом.
3. Клініка гострого апендициту.
4. Етіологія та патогенез гострого апендициту.
5. Диференціальний діагноз гострого апендициту.
6. Особливості перебігу гострого апендициту у дітей.
7. Особливості перебігу гострого апендициту у вагітних.
8. Особливості перебігу гострого апендициту у хворих старечого та похилого віку.

9. Ускладнення гострого апендициту.
10. Апендикулярний інфільтрат (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
11. Апендикулярний абсцес правої здухвинної западини (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
12. Пілефлебіт (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
13. Піддіафрагмальний абсцес (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
14. Техніка типової апендектомії.
15. Лапароскопічна апендектомія.
16. Особливості оперативної техніки в залежності від форми гострого апендициту та розміщення хробакоподібного відростка.
17. Вид доступу та об'єм оперативного втручання при різних ускладненнях гострого апендициту.
18. Ускладнення при виконанні апендектомії.
19. Ускладнення апендектомії в ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
20. Ведення післяопераційного періоду .
21. Анатомо-функціональні відомості про жовчний міхур та поза печінкові жовчні протоки.
22. Етіологія та патогенез гострого холециститу.
23. Класифікація гострого холециститу.
24. Методи обстеження хворих з гострим холециститом.
25. Типова клінічна картина гострого холециститу, її особливості у осіб юного та старечого віку.
26. Диференційна діагностика гострого холециститу.
27. Діагностична програма.
28. Лікувальна програма.
29. Ускладнення гострого холециститу.
30. Особливості клінічної картини гострого холециститу при наявності супутньої патології.
31. Клінічна картина ускладнень гострого холециститу та їх диференційна діагностика.
32. Показання до екстрених операцій.
33. Показання до термінових операцій (24-48 годин)
34. Характер оперативних втручань при гострому холециститі.
35. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого холециститу.
36. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем КТ та ультразвуку).
37. Інтраопераційні ускладнення та їх лікування.
38. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика та лікування.
39. Передопераційна підготовка хворих.
40. Післяопераційне ведення пацієнтів.
41. Анатомо-функціональні відомості про підшлункову залозу.
42. Етіологія та патогенез гострого панкреатиту.
43. Класифікація гострого панкреатиту.
44. Методи обстеження хворих на гострий панкреатит.
45. Типова клінічна картина гострого панкреатиту.
46. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
47. Діагностична програма.
48. Лікувальна тактика.
49. Ускладнення гострого панкреатиту.
50. Особливості клінічної картини гострого панкреатиту при наявній супутній патології.
51. Клінічна картина ускладнень гострого панкреатиту та їх диференційна діагностика.
52. Показання до оперативних втручань.
53. Характер оперативних втручань при гострому панкреатиті.
54. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого панкреатиту.
55. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем УЗД).
56. Інтраопераційні ускладнення та їх лікування.
57. Післяопераційні ускладнення їх профілактика та лікування.
58. Передопераційна підготовка хворих.
59. Ведення пацієнтів у післяопераційному періоді.
60. Анатомо-функціональні відомості про шлунок та дванадцятипалу кишку.
61. Методи обстеження хворих з перфоративною виразкою.
62. Класифікація перфоративної виразки.

63. Етіологія та патогенез перфоративної виразки.
64. Клініка типової перфоративної виразки.
65. Диференціальна діагностика перфоративної виразки.
66. Особливості перебігу атипичної перфоративної виразки.
67. Особливості перебігу прикритої перфоративної виразки.
68. Особливості перебігу перфоративної виразки учепцеву сумку
69. Особливості перебігу перфоративної виразки в заочеревний простір
70. Вибір обсягу оперативного втручання при перфоративній виразці
71. Техніка зшивання перфоративної виразки.
72. Техніка виконання пілородуоденопластики
73. Вибір способу виконання ваготомії та пілородуоденопластики
74. Показання та техніка виконання селективної ваготомії та антрумектомії
75. Показання та техніка виконання селективної проксимальної ваготомії та пілородуоденопластики
76. Показання та техніка виконання резекції шлунка при перфоративній виразці
77. Лапароскопічні технології в хірургічному лікуванні перфоративної виразки.
78. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
79. Особливості ведення хворих з перфоративною виразкою у ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
80. Ускладнення у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
81. Етіологія та патогенез виразкової кровотечі.
82. Методи обстеження хворих з виразковою кровотечею.
83. Класифікація виразкових кровотеч.
84. Клініка виразкової кровотечі.
85. Диференціальна діагностика виразкової кровотечі.
86. Особливості перебігу виразкової кровотечі в залежності від ступеня її активності.
87. Особливості клінічного перебігу активної кровотечі .
88. Особливості клінічного перебігу виразкової кровотечі що припинилася
89. Техніка зшивання перфоративної виразки.
90. Вибір способу зупинки кровотечі в залежності від ступеня її активності
91. Показання до консервативного лікування виразкової кровотечі
92. Терапія виразкової кровотечі
93. Методи ендоскопічного гемостазу та показання до їх застосування
94. Методи оперативних втручань при виразковій кровотечі
95. Вибір методу оперативного втручання в залежності від стану хворого, інтенсивності кровотечі, ступеня крововтрати, локалізації виразки
96. Особливості техніки оперативних втручань при виразковій кровотечі
97. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі.
98. Лікування ускладнень у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі
99. Особливості ведення хворих з виразковою кровотечею у ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
100. Ускладнення у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
101. Лікування ускладнень у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
102. Анатомо-фізіологічні відомості про кишечник.
103. Визначення поняття непрохідності кишечника.
104. Етіологія непрохідності кишечника.
105. Сучасні питання патогенезу непрохідності кишечника.
106. Класифікація непрохідності кишечника.
107. Причини динамічної непрохідності кишечника.
108. Клініка динамічної непрохідності кишечника.
109. Лікування динамічної (функціональної) непрохідності кишечника.
110. Види механічної непрохідності кишечника.

111. Клініка obturaційної непрохідності кишечника.
112. Особливості клініки странгуляційної непрохідності кишечника.
113. Особливості клініки завороту окремих органів травного тракту.
114. Особливості клініки інвагінації.
115. Види інвагінацій.
116. Особливості лікувальної тактики в залежності від часу початку захворювання.
117. Злукова хвороба.
118. Етіологія злукової хвороби.
119. Сучасні аспекти патогенезу злукової хвороби.
120. Типова клінічна картина злукової хвороби.
121. Диференційна діагностика непрохідності кишечника.
122. Диференційна діагностика окремих видів непрохідності кишечника.
123. Сучасні методи діагностики гострої непрохідності кишечника.
124. Рентгенологічні ознаки гострої непрохідності кишечника.
125. УЗ-ознаки гострої непрохідності кишечника.
126. Сучасна лікувальна програма непрохідності кишечника.
127. Передопераційна підготовка пацієнтів з гострою непрохідністю кишечника.
128. Вибір характеру оперативного втручання при різних видах та рівнях непрохідності кишечника.
129. Післяопераційна лікувальна програма.
130. Профілактика та прогноз у хворих з гострою непрохідністю кишечника.
131. Анатомо-функціональні відомості про парієтальну та вісцеральну очеревину.
132. Етіологія та патогенез гострого перитоніту.
133. Класифікація гострого перитоніту.
134. Методи обстеження хворих на гострий перитоніт.
135. Клінічна картина місцевого гострого перитоніту.
136. Клінічна картина поширеного перитоніту.
137. Диференційна діагностика гострого перитоніту.
138. Діагностична програма у хворого на гострий перитоніт.
139. Лікувальна тактика у хворого на гострий місцевий перитоніт.
140. Лікувальна тактика у хворого на гострий поширений перитоніт.
141. Ускладнення гострого перитоніту.
142. Особливості клінічної картини гострого перитоніту при наявній супутній патології.
143. Лікувальна тактика при гострому перитоніті
144. Особливості передопераційної підготовки при гострому перитоніті
145. Методи оперативних втручань при перитоніті в залежності від поширення запального процесу у черевній порожнині
146. Показання до мініінвазивних методів лікування хворих на гострий перитоніт.
147. Етапи оперативного втручання при гострому поширеному перитоніті.
148. Післяопераційні ускладнення при гострому перитоніті їх діагностика профілактика та лікування.
149. Ведення пацієнтів у післяопераційному періоді.
150. Визначення поняття грижі.
151. Причини виникнення грижі.
152. Загальна симптоматика гриж.
153. Значення форми і розмірів грижі для перебігу захворювання.
154. Класифікація зовнішніх гриж черевної стінки.
155. Ускладнення гриж.
156. Грижі білої лінії живота. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
157. Пупкові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
158. Косі пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
159. Прямі пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
160. Післяопераційні грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.

161. Стегнові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
162. Защемлені грижі. Типова клініка. Клінічні види защемлених гриж. Діагностика, диференційна діагностика.
163. Хірургічна тактика при защемленій грижі.
164. Особливості оперативного втручання при защемленій грижі.
165. Ознаки життєздатності та нежиттєздатності кишки.
166. Запалення грижі. Клініка. Диференційна діагностика. Хірургічна тактика.
167. Пошкодження (травма) грижі. Клініка. Хірургічна тактика.
168. Кишкова непрохідність в грижі. Хірургічна тактика.
169. Невправима грижа. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування.
170. Сучасні принципи і методи оперативного лікування гриж.
171. Профілактика гриж.
172. Внутрішні грижі. Клініка. Класифікація. Діагностика.
173. Грижі стравохідного отвору діафрагми. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика.
174. Які причини розвитку грижі стравохідного отвору діафрагми?
175. Який механізм розвитку грижі стравохідного отвору діафрагми?
176. Які існують види гриж стравохідного отвору діафрагми?
177. Які скарги хворих спостерігаються при грижі стравохідного отвору діафрагми?
178. Які об'єктивні прояви грижі стравохідного отвору діафрагми?
179. Які ускладнення можуть виникати при грижі стравохідного отвору діафрагми?
180. Назвіть діагностичну програму при стравохідного отвору діафрагми?
181. З якими за Дайте сучасне визначення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки?
182. Які існують фактори агресії у розвитку виразкової хвороби?
183. Що відноситься до факторів захисту слизової оболонки шлунку?
184. Які анатомічні зони має шлунок?
185. За рахунок яких артерій кровопостачається шлунок?
186. Який вплив на шлунок має блукаючий нерв?
187. Який вплив на шлунок має симпатична іннервація?
188. Які ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки?
189. Які особливості больового синдрому при шлунковій локалізації виразки?
190. Які особливості больового синдрому при дуоденальній локалізації виразки?
191. Які об'єктивні клінічні ознаки виявляють при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки?
192. У чому суть діагностичної програми при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки?
193. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки?
194. Які скарги спостерігаються у хворих при наявності перешкоди на рівні вихідного відділу шлунку?
195. Які скарги спостерігаються у хворих при наявності перешкоди на рівні дистального відділу дванадцятипалої кишки?
196. Дайте визначення пілородуоденального стенозу?
197. Які причини розвитку пілородуоденального стенозу?
198. Яка класифікація пілородуоденального стенозу?
199. Які скарги спостерігаються при субкомпенсованому стенозі?
200. Які скарги спостерігаються при компенсованому стенозі?
201. Які скарги спостерігаються при декомпенсованому стенозі?
202. Які об'єктивні клінічні ознаки субкомпенсованого і некомпенсованого пілородуоденального стенозу?
203. Рентгенологічні ознаки ступеня пілородуоденального стенозу?
204. Які принципи лікування пілородуоденального стенозу?
205. Які існують показання до хірургічного лікування виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки?
206. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у дванадцятипалій кишці?
207. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у шлунку?

208. Дайте визначення пептичній виразці анастомозу?
209. Які причини виникнення пептичної виразки анастомозу?
210. Які скарги хворих при пептичній виразці анастомозу?
211. Які об'єктивні клінічні ознаки можна виявити при пептичній виразці анастомозу?
212. Яка суть діагностичної програми при пептичній виразці анастомозу?
213. З якими захворюваннями слід діагностувати пептичну виразку анастомозу?
214. Яке медикаментозне лікування застосовується при пептичній виразці анастомозу?
215. Який обсяг хірургічного втручання при пептичній виразці анастомозу?
216. Дайте визначення синдрому Маллорі-Вейса?
217. Які скарги у хворих із синдромом Маллорі-Вейса?
218. Які об'єктивні прояви синдрому Маллорі-Вейса?
219. Які методи дослідження використовуються для уточнення діагнозу синдрому Маллорі-Вейса?
220. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику синдрому Маллорі-Вейса?
221. Що включає у себе лікувальна тактика при синдромі Маллорі-Вейса?
222. Які показання до хірургічного лікування синдрому Маллорі-Вейса?
223. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику при грижі стравохідного отвору діафрагми?
224. У чому полягає консервативне лікування грижі стравохідного отвору діафрагми?
225. Які показання до хірургічного лікування грижі стравохідного отвору діафрагми?
226. У чому суть оперативних втручань при стравохідного отвору діафрагми?
227. Тимчасова непрацездатність і реабілітація хворих при грижі стравохідного отвору діафрагми.
228. Профілактика та прогноз у хворих з грижами.

Частина 2. Торакальна, серцево-судинна, ендокринна хірургія (5 курс)

Травма органів грудної клітки

1. Класифікація післятравматичного гемотораксу.
2. Лікувальна тактика при закритій травмі грудної клітки, ускладненої гемотораксом.
3. Ознаки внутрішньоплевральної кровотечі. Показання до торакотомії.
4. Лікувальна тактика при згорненому гемотораксі.
5. Діагностика та лікування проникаючої рани серця.
6. Класифікація післятравматичного пневмотораксу.
7. Причини виникнення підшкірної емфіземи. Методи лікування.
8. Причини виникнення та клінічний перебіг медіастинальної емфіземи. Лікування
10. Лікування післятравматичного пневмотораксу. Види аспіраційних систем.
11. Лікування відкритого пневмотораксу.
12. Лікувальна тактика при напруженому (клапанному) пневмотораксі.
13. Види новокаїнової блокади при закритій травмі грудної клітки.
14. Показання та техніка виконання пункції плевральної порожнини при травмі.
15. Показання та техніка дренивання плевральної порожнини при травмі.
16. Методи фіксації грудної стінки при флотуючому переломі ребер.
17. Лікувальна тактика при флотуючому переломі ребер.
18. Клініка подвійного перелому ребер.
19. Лікувальна тактика при обмеженому пневмотораксі.
20. Ранні ускладнення закритої травми грудної клітки.
21. Пізні ускладнення закритої травми грудної клітки
22. Клініко-рентгенологічні ознаки малого гемотораксу.

Гнійні захворювання легень і плеври

Абсцеси легень

1. Причини виникнення гострого абсцесу легень.
2. Клінічні форми гангрени легень.
3. Клінічні симптоми гострого абсцесу легень в стадії "до розкриття".
4. Клінічні симптоми гострого абсцесу легень в стадії "після розкриття".
5. Клініка хронічного абсцесу легень.
6. Додаткові методи обстеження хворих з нагнійними захворюваннями легень.

7. Диференціальна діагностика хронічного абсцесу легень та раку з розпадом.
8. Диференціальна діагностика повітряної кісти та хронічного абсцесу легень.
9. Методи санації трахеобронхіального дерева.
10. Лікування гангренозного абсцесу легень.
11. Лікування гострого абсцесу легень. Показання до оперативного лікування.
12. Тактика лікування ускладненого гострого абсцесу легень.

Емпієма плеври

1. Гостра емпієма плеври. Етіологія, патогенез, клініка.
2. Клінічні прояви обмеженої емпієми плеври. Рентгенологічна картина.
3. Клініка обмеженого піопневмотораксу. Рентгенологічні ознаки.
4. Тотальний піопневмоторакс. Етіологія, клінічний перебіг.
5. Додаткові методи обстеження при хронічних гнійних процесах в плеврі.
6. Диференціальна діагностика емпієми плеври та піопневмотораксу.
7. Клініка хронічної емпієми.
8. Додаткові методи обстеження при піопневмотораксі.
9. Тактика лікування хворих з піопневмотораксом.
10. Показання до пункції плевральної порожнини.
11. Техніка виконання пункції плевральної порожнини.
12. Показання до дренування плевральної порожнини.
13. Техніка дренування плевральної порожнини.
14. Особливості консервативного лікування піопневмотораксу.

Набуті вади серця

1. Стадії мітрального стенозу.
2. Клінічні прояви I-II стадії мітрального стенозу.
3. Ускладнення мітрального стенозу.
4. Допоміжні методи обстеження при мітральному стенозі.
5. Хірургічне лікування мітрального стенозу.

Ішемічна хвороба серця. Ускладнення

1. Ішемічна хвороба серця. Клініка, діагностика, хірургічне лікування.
2. Патогенез та ускладнення повної атріовентрикулярної блокади.
3. Повна атріовентрикулярна блокада. Клініка. Діагностика.
4. Синдром слабості синусового вузла. Показання до хірургічного лікування.
5. Види і показання до тимчасової електрокардіостимуляції.
6. Показання до постійної електрокардіостимуляції.

Сучасні методи діагностики, малоінвазивного оперативного лікування захворювань серця

1. Основні неінвазивні методи діагностики захворювань серця, показання до їх проведення, трактування одержаних результатів.
2. Основні інвазивні методи діагностики захворювань серця, показання до їх проведення, трактування одержаних результатів, можливі ускладнення.
3. Малоінвазивні методи лікування захворювань серця, показання при окремих захворюваннях, можливі ускладнення.

Захворювання та травми стравоходу

1. Анатомічні та фізіологічні звуження стравоходу
2. Клінічні стадії ахалазії стравоходу.
3. Ахалазія стравоходу Клініка, діагностика.
4. Дані об'єктивного обстеження при ахалазії стравоходу
5. Диференціальна діагностика ахалазії стравоходу та раку стравоходу.
6. Лікування ахалазії I-II стадій.
7. Класифікація дивертикулу стравоходу
8. Ускладнення дивертикулу стравоходу. Лікувальна тактика.
9. Консервативне та оперативне лікування ахалазії стравоходу.
10. Ускладнення біфуркаційного дивертикулу стравоходу. Клінічний перебіг.
11. Хірургічні доступи при дивертикулі стравоходу.
12. Хірургічне лікування дивертикулу Ценкера. Інтраопераційні та післяопераційні ускладнення.
13. Клінічні стадії опіку стравоходу.
14. Невідкладна допомога при опіку стравоходу.
15. Консервативне лікування опіку стравоходу.

16. Хірургічні доступи при операціях на стравоході.
17. Види пластики при рубцевих стриктурах стравоходу.
18. Хірургічне лікування рубцевих стриктур стравоходу
19. Клініка епіфренального дивертикулу. Додаткові методи обстеження.
20. Тактика лікування хворих з ятрогенним пошкодженням стравоходу.
21. Лікування ятрогенної перфорації нижньогрудного відділу стравоходу.

Еутиреоїдний і токсичний зоб

1. Класифікація еутиреоїдного і токсичного зобу.
2. Клінічна симптоматика еутиреоїдного і токсичного зобу.
3. Спеціальні методи дослідження.
4. Диференціальна діагностика.
5. Показання до хірургічного лікування.
6. Передопераційна підготовка.
7. Види оперативних втручань. Можливі післяопераційні ускладнення.
8. Надання першої невідкладної медичної допомоги при тиреотоксичному кризі.

Дисгормональні, пухлинні захворювання молочної залози

1. Класифікація та етіопатогенез маститу.
2. Клінічна симптоматика та стадії перебігу різних форм маститу.
3. Клініка атипичних форм маститу.
4. Можливі ускладнення маститу, їх клінічні прояви.
5. Принципи сучасної діагностики захворювань молочної залози (лабораторної та інструментальної).
6. Консервативна терапія маститу в інфільтративній стадії .
7. Існуючі методи лікування даних захворювань (консервативні, оперативні). Вибір лікувальної тактики.
8. Основні принципи патогенетично обґрунтованої консервативної терапії маститу в інфільтративній стадії і мастопатій, доброякісних пухлин та рака молочної залози (як складової частини комплексної терапії, в т.ч. хірургічної, променевої)).
9. Види оперативних втручань при маститі, хірургічні доступи, методи знеболювання.
10. Класифікація мастопатій і доброякісних пухлин молочної залози.
11. Класифікація рака молочної залози.
12. Диференціальна діагностика мастопатій, доброякісних пухлин та рака молочної залози.
13. Сучасне лікування мастопатій, доброякісних пухлин та рака молочної залози.
14. Види оперативних втручань при пухлинних захворюваннях молочної залози.
15. Профілактика пухлинних захворювань молочної залози.

Хронічні оклюзуючі захворювання магістральних артерій кінцівок

1. Етіологія, патогенез облітеруючого атеросклерозу та ендартеріїту нижніх кінцівок.
2. Класифікація хронічної ішемії та рівня оклюзії магістральних артерій при облітеруючому атеросклерозі за О.О.Шалімовим.
3. Сучасна теорія та фактори ризику розвитку атеросклерозу.
4. Методи обстеження артеріальної системи.
5. Ускладнення облітеруючого атеросклерозу артерій нижніх кінцівок та методи їх запобігання.
6. Визначення, клінічна характеристика та методи хірургічного лікування синдрому Лериша.
7. Показання та протипоказання до хірургічного лікування облітеруючого атеросклерозу магістральних артерій нижніх кінцівок.
8. Показання та протипоказання до хірургічного лікування облітеруючого ендартеріїту нижніх кінцівок.
9. Ранні післяопераційні ускладнення реконструктивних операцій на магістральних артеріях нижніх кінцівок при облітеруючому атеросклерозі та методи їх запобігання.
10. Показання та протипоказання до консервативного лікування облітеруючих захворювань артерій нижніх кінцівок.
11. Реабілітація хворих, які перенесли реконструктивні операції на аорті та магістральних артеріях.
12. Сучасні методи аортоартеріографії, ускладнення аортографії та методи їх запобігання.
13. Методи зниження концентрації холестерину та ліпопротеїдів в плазмі крові (фармакологічні, інструментальні).

Емболії та гострі тромбози магістральних артерій кінцівок

1. Причини емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
2. Клінічна характеристика емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
3. Класифікація гострої ішемії нижніх кінцівок за В.С.Савельєвим.
4. Диференціальна діагностика емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
5. Хірургічна тактика та методи оперативного лікування емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
6. Особливості ведення післяопераційного періоду після хірургічного втручання з приводу емболії та гострого тромбозу магістральних артерій.
7. Показання до консервативного лікування, препарати, що використовуються.
8. Антикоагулянти, фібринолітичні тромболітичні препарати.
9. Методи контролю за зсідаючою системою, їх характеристика.

Абдомінальний ішемічний синдром

1. Класифікація та етіопатогенез АІС.
2. Клінічна симптоматика та стадії перебігу АІС.
3. Можливі ускладнення АІС та їх клінічні прояви.
4. Принципи сучасної діагностики (лабораторної та інструментальної) АІС.
5. Перелік схожих захворювань, з якими треба проводити диференціальну діагностику АІС.
6. Існуючі методи лікування АІС (консервативні, оперативні). Вибір лікувальної тактики.
7. Основні принципи патогенетично обґрунтованої консервативної терапії АІС.
8. Види оперативних втручань та показання до них при АІС.
9. Особливості ведення післяопераційного періоду, можливі післяопераційні ускладнення, їх профілактика, діагностика, лікування при АІС.
10. Діагностика та лікування ускладнень АІС.
11. Експертиза непрацездатності хворих з даною патологією, принципи реабілітації, показання до диспансерного нагляду.

Варикозна хвороба нижніх кінцівок

1. Фактори, що забезпечують нормальну венозну гемодинаміку.
2. Етіологія варикозного розширення вен.
3. Патогенез порушення венозної гемодинаміки при варикозній хворобі.
4. Клінічна характеристика варикозної хвороби нижніх кінцівок,
5. Клінічна характеристика хронічної венозної недостатності I ст.
6. Клінічна характеристика хронічної венозної недостатності II ст.
7. Клінічна характеристика хронічної венозної недостатності III ст.
8. Ускладнення варикозної хвороби.
9. Функціональні проби для визначення стану клапанів поверхневих, комунікантних та глибоких вен нижніх кінцівок.
10. Методи та показання до флебографії.
11. Диференціальна діагностика варикозного вузла пахвинної ділянки і стегнової грижі.
12. Диференціальна діагностика варикозної хвороби і природженої дисплазії вен.
13. Консервативне лікування варикозної хвороби нижніх кінцівок.
14. Лікування екземи та дерматиту, спричинених хронічною венозною недостатністю.
15. Лікування трофічної виразки, спричиненої хронічною венозною недостатністю.
16. Показання та протипоказання до хірургічного лікування варикозної хвороби нижніх кінцівок.
17. Послідовність виконання операції сафенектомії.
18. Причини рецидиву варикозного розширення вен нижніх кінцівок після сафенектомії.
19. Лікування рецидиву варикозного розширення вен нижніх кінцівок після сафенектомії.
20. Профілактика варикозної хвороби нижніх кінцівок.

Гострі тромбози магістральних вен кінцівок

1. Етіологія тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.
2. Причини тромбофлебіту нерозширених підшкірних вен.
3. Патогенез і клініка мігруючого тромбофлебіту підшкірних вен.
4. Клінічні прояви гострого тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.
5. Диференціальна діагностика тромбофлебіту підшкірних і глибоких вен нижніх кінцівок.
6. Диференціальна діагностика тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок і бешихи.
7. Диференціальна діагностика тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок і лімфангіту.
8. Лікування післяін'єкційного тромбофлебіту підшкірних вен верхніх кінцівок.
9. Консервативне лікування тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.

10. Показання та протипоказання до оперативного лікування гострого тромбофлебіту підшкірних вен нижніх кінцівок.

11. Техніка операцій при гострому тромбофлебіті підшкірних вен нижніх кінцівок.
12. Етіологічні та патогенетичні фактори тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок.
13. Клінічні прояви тромбозу вен гомілок.
14. Клінічні прояви ілеофemorального тромбозу.
15. Клінічна характеристика білої флегмазії.
16. Клінічна характеристика синьої флегмазії.
17. Клініка тромбозу нижньої порожнистої вени.
18. Гострий тромбоз печінкових вен - синдром Бадда-Хіарі.
19. Етіологія, клінічна характеристика і лікування синдрому Педжета-Шретера.
20. Диференціальна діагностика тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок і лімфостазу.
21. Диференціальна діагностика білої флегмазії і емболії стегнової артерії.
22. Консервативне лікування тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок.
23. Особливості хірургічного лікування ілеофemorального тромбозу.
24. Шляхи запобігання ТЕЛА при хірургічному лікуванні ілеофemorального тромбозу.
25. Профілактика тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок в ранньому післяопераційному періоді.

Тромбоемболія легеневої артерії

1. Класифікація й етіопатогенез ТЕЛА.
2. Клінічна симптоматика й перебіг ТЕЛА.
3. Сучасна діагностика даної патології (лабораторна, інструментальна).
4. Перелік захворювань клінічно схожих, з якими потрібно проводити диференціальну діагностику передбачуваної ТЕЛА.
5. Надання першої невідкладної медичної допомоги при ТЕЛА
6. Існуючі методи лікування ТЕЛА. Вибір лікувальної тактики.
7. Основні принципи патогенетично обґрунтованої консервативної терапії ТЕЛА.
8. Види оперативних втручань і показання до їхнього застосування ТЕЛА.
9. Експертиза непрацездатності хворих з ТЕЛА, принципи реабілітації, показання для диспансерного спостереження.

Посттромбофлебітичний синдром

1. Етіологія, патогенез післятромбофлебітичного синдрому.
2. Особливості венозної гемодинаміки у хворих з ПТФС.
3. Клінічна характеристика склеротичної форми післятромбофлебітичного синдрому.
4. Клінічна характеристика варикозної форми післятромбофлебітичного синдрому.
5. Клінічна характеристика набряково-больової форми післятромбофлебітичного синдрому.
6. Клінічна характеристика виразкової форми післятромбофлебітичного синдрому.
7. Патогенез виникнення трофічної виразки у хворих з ПТФС.
8. Особливості клінічної симптоматики у хворих з ілеофemorальним ПТФС.
9. Диференціальна діагностика ПТФС і лімфостазу.
10. Диференціальна діагностика ПТФС і природженої ангіодисплазії.
11. Консервативне лікування ПТФС.
12. Особливості оперативного лікування ПТФС глибоких вен гомілки.
13. Оперативне лікування хворих з ілеофemorальним ПТФС.

Лімфадема кінцівок

1. Етіологія і патогенез лімфостазу.
2. Клінічна характеристика стадії лімфедми.
3. Клінічна характеристика стадії фібредми.
4. Диференціальна діагностика лімфедми і набряків при захворюваннях серця.
5. Диференціальна діагностика лімфедми і набряків при захворюваннях нирок.
6. Диференціальна діагностика лімфостазу нижніх кінцівок (після-тромбофлебітичний синдром, варикозна хвороба, тромбоз вен нижніх кінцівок).
7. Методи обстеження лімфатичної системи.
8. Показання та методи виконання лімфографії.
9. Показання та методи консервативного лікування лімфостазу.
10. Види оперативних втручань, спрямованих на відновлення відтоку лімфи.
11. Оперативне лікування лімфостазу в стадії фібредми.

Захворювання межистіння.

1. Хірургічні аспекти анатомії переднього середостіння.
2. Клініка пухлин переднього середостіння.
3. Лікування гострого медіастиніту.
4. Етіологія, патогенез, клінічний перебіг синдрому верхньої порожнистої вени.
5. Діагностика синдрому верхньої порожнистої вени.
6. Хірургічні доступи при операціях на органах середостіння.
9. Хірургічне лікування пухлин заднього середостіння.

1. Класифікація грижі стравохідного отвору діафрагми.
2. Клінічний перебіг ковзної грижі стравохідного отвору діафрагми.
3. Рентгенологічні ознаки ковзної грижі стравохідного отвору діафрагми.
4. Лікування ковзної грижі стравохідного отвору діафрагми.
5. Лікування параезофагальної грижі стравохідного отвору діафрагми.
6. Клінічні прояви релаксації діафрагми.
7. Лікування та діагностика релаксації діафрагми.

Аневризми аорти

1. Класифікація та етіопатогенез аневризм грудного і черевного відділів аорти.
2. Клінічна симптоматика і перебіг аневризм грудного і черевного відділів аорти.
3. Можливі ускладнення аневризм грудного і черевного відділів аорти та їх клінічні прояви.
4. Сучасна інструментальна діагностика даної патології.
5. Перелік схожих (клінічно) захворювань, з якими потрібно проводити диференціальну діагностику аневризми грудного і черевного відділів аорти.
6. Існуючі методи лікування аневризм грудного і черевного відділів аорти. Вибір лікувальної тактики.
7. Види оперативних втручань і показання до їх застосування при аневризмі грудного і черевного відділів аорти. Хірургічні доступи, мініінвазивні втручання.
8. Особливості ведення післяопераційного періоду, можливості післяопераційних ускладнень, їх профілактика, діагностика, лікування.
9. Діагностика і лікування ускладнень аневризм грудного і черевного відділів аорти.
10. Експертиза непрацездатності хворих з аневризмою грудного і черевного відділів аорти, принципи реабілітації, показання для диспансерного спостереження.

Діабетична стопа.

1. Класифікація синдрому діабетичної стопи (СДС)
2. Патогенез діабетичної полінейропатії.
3. Патогенез діабетичної остеоартропатії.
4. Патогенез діабетичної мікроангіопатії.
5. Патогенез діабетичної макроангіопатії.
6. Розвиток раневого процесу у хворих на СДС.
7. Клініка та діагностика СДС.
8. Групи ризику у хворих на СДС.
9. Основні положення лікування невропатичної форми СДС.
10. Основні положення лікування нейроостеоартропатії.
11. Основні положення лікування нейроішемічної та ішемічної форм СДС.
12. Корекція метаболічних порушень при СДС.
13. Антибіотикотерапія у хворих на СДС.
14. Засоби «розвантаження» ураженої кінцівки у хворих на СДС.
15. Основні положення хірургічного лікування хворих на СДС.

Сучасні мініінвазивні технології в хірургії магістральних судин та серця (стенування судин, едоскопічне аорто-коронарне шунтування)

1. Які різновидності стентів використовуються для стентування коронарних артерій?
2. Які показання для стентування коронарних артерій?
3. Які існують типи стентування коронарних артерій?
4. Які можливі ускладнення стентування коронарних артерій?
5. При ураженні яких коронарних артерій можливе едоскопічне мамарокоронарне шунтування?

Алотрансплантанти та лазерна хірургія в ангіології.

1. Історія питання.
2. Вимоги до судинних протезів.

3. Основні типи алотрансплантантів.
4. Показання до застосування судинних протезів в ангіології; види оперативних реконструктивних втручань.
5. Ускладнення алопротезування судин та шляхи їх усунення
6. Фізичні основи та види лазерного випромінювання
7. Знати види фотобіологічних процесів
8. Знати способи доставки лазерного випромінювання до пацієнта
9. Знати показання та протипоказання до застосування лазерних технологій в ангіології

Частина 3. Невідкладна хірургія (6 курс)

1. Основні принципи організації роботи хірургічного відділення та операційного блоку.
2. Розвиток хірургії в Україні. Заслуги вчених Харківської хірургічної школи (О.Шалімов, В.Лупальцов, В.Зайцев та інш.).
3. Етика та деонтологія в хірургії.
4. Мікрохірургічні, ендоскопічні, ендovasкулярні технології в хірургії.
5. Лазерні, ультразвукові технології в хірургії, зварювання тканин, використання імплантатів.
6. Сучасний стан проблеми трансплантації серця, легень, печінки, нирок, підшлункової залози та кишечника.
7. Синдром системної запальної відповіді (SIRS). у хірургічних хворих. Патогенез та значення при різних захворюваннях і травмах.
8. Клінічні прояви системної запальної відповіді (SIRS).
9. Сепсис. Класифікація, патогенез, клініка.
10. Сепсис. Вибір лікувально-діагностичної тактики. Правила проведення інтенсивної терапії.
11. Клінічні критерії септичного шоку.
12. Принципи лікування сепсису.
13. Правила антибіотикотерапії при лікуванні хірургічної інфекції.
14. Екстракорпоральні методи детоксикації
15. СНІД у хірургічній клініці.
16. Фурункул, карбункул гідраденіт. Патогенез, клініка, лікування. Особливості локалізації фурункула на обличчі.
17. Абсцес, флегмона, лімфангіт, лімфаденіт. Діагностика, методи консервативного і хірургічного лікування.
18. Бешиха, еризиполоїд. Флегмона кисті. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.
19. Панарицій. Клінічна картина різних видів панарицію. Лікування.
20. Колапс. Шок. Класифікація, клініка, діагностика та лікувальна тактика.
21. Клініко-діагностична програма геморагічного шоку.
22. Клінічна картина геморагічного шоку в залежності від стадії. Лікування
23. Клінічна картина токсико-інфекційного шоку. Лікування.
24. Клінічна картина гострої дихальної недостатності. Лікування .
25. Клінічні прояви та методи діагностики тромбоемболії гілок легеневої артерії.
26. Гострий респіраторний дистрес-синдром. Причини, клініка, діагностика та лікувальна тактика.
27. Абдомінальний компартмент-синдром. Причини, клініка, діагностика та лікувальна тактика.
28. Синдром дисфагії. Значення у діагностиці та диференційній діагностиці хірургічної патології ШКТ.
29. Синдром блювоти. Значення у діагностиці та диференційній діагностиці хірургічної патології органів живота.
30. Синдром порушення акту дефекації. Значення у діагностиці та диференційній діагностиці хірургічної патології органів живота.
31. Клініко-діагностична програма гострого апендициту.
32. Диференціальна діагностика гострого апендициту з захворюванням нирок, придатків матки, ентероколітом, харчовою токсикоінфекцією, плевропневмонією.
33. Хірургічна тактика при гострому апендициті.
34. Особливості перебігу гострого апендициту у дітей.
35. Особливості перебігу гострого апендициту у вагітних.
36. Особливості перебігу гострого апендициту у хворих старечого та похилого віку.
37. Клініко-діагностична програма защемлених гриж.
38. Диференціальна діагностика защемлених пахових гриж .

39. Диференціальна діагностика защемлених стегнових гриж.
40. Хірургічна тактика при защемленій грижі.
41. Особливості оперативного втручання при защемленій грижі. Ознаки життєздатності та нежиттєздатності кишки.
42. Запалення грижі (флегмона грижового мішка). Клініка. Диференційна діагностика. Хірургічна тактика.
43. Невправима грижа. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування.
44. Сучасні принципи і методи оперативного лікування гриж.
45. Фази клінічного перебігу перфоративної виразки шлунка та дванадцятипалої кишки.
46. Клінічно-діагностична програма перфоративної виразки шлунка та дванадцятипалої кишки.
47. Диференціальний діагноз перфоративної виразки шлунка та дванадцятипалої кишки з гострим холециститом, панкреатитом, гострою кишковою непрохідністю.
48. Хірургічна тактика при перфоративній виразці шлунка та дванадцятипалої кишки.
49. Особливості перебігу атипової перфоративної виразки шлунка та дванадцятипалої кишки.
50. Класифікація гострої кишкової непрохідності. Хірургічна тактика при гострій кишковій непрохідності.
51. Клініко-діагностична програма при механічній гострій кишковій непрохідності.
52. Диференціальна діагностика гострої кишкової непрохідності з тромбоемболією судин брижі, харчовою токсикоінфекцією.
53. Клініко-діагностична програма при гострій непрохідності товстої кишки.
54. Хірургічна тактика при гострій непрохідності товстої кишки.
55. Клініко-діагностична програма при гострому порушенні мезентеріального кровообігу.
56. Хірургічна тактика при гострому порушенні мезентеріального кровообігу.
57. Клініко-діагностична програма при гострому холециститі.
58. Ускладнення гострого холециститу.
59. Хірургічна тактика при гострому холециститі.
60. Клініко-діагностична програма при механічній жовтяниці.
61. Мініінвазивні методи лікування при механічній жовтяниці.
62. Гостра печінкова недостатність при хірургічних захворюваннях, методи лікування та профілактики.
63. Клініко-діагностична програма при гострому панкреатиті.
64. Хірургічна тактика при гострому панкреатиті.
65. Методи обстеження хворих на гострий панкреатит.
66. Типова клінічна картина гострого панкреатиту.
67. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
68. Мініінвазивні методи лікування хворих на гострий панкреатит.
69. Загальні принципи діагностики при гострих шлунково-кишкових кровотечах.
70. Загальні принципи інфузійно-трансфузійної терапії гострих шлунково-кишкових кровотеч.
71. Хірургічна тактика при гострих шлунково-кишкових кровотечах.
72. Диференціальна діагностика виразкової кровотечі.
73. Оперативні втручання при виразковій кровотечі, методи ендоскопічного гемостазу та показання до їх застосування.
74. Клініко-діагностична програма при гострому перитоніті.
75. Лікувальна тактика при гострому перитоніті. Методи та етапи оперативних втручань при перитоніті.
76. Мініінвазивні методи лікування хворих на гострий перитоніт.
77. Синдром несправжнього гострого живота.
78. Класифікація кишкових нориць, діагностична програма.
79. Диференціальна діагностика та лікування кишкових нориць.
80. Особливості протікання хірургічних захворювань органів черевної порожнини у вагітних.
81. Клініка, діагностика хірургічних ускладнень черевного тифу. Лікування.
82. Клініка, діагностика хірургічних ускладнень абдомінального туберкульозу. Лікування.
83. Клініка, діагностика абдомінальних форм псевдотуберкульозу. Лікування.
84. Клініка, діагностична програма, диференціальна діагностика ускладнених форм опісторхозу. Лікування.
85. Клініка, діагностична програма диференціальна діагностика ехінококу. Лікування.

86. Клініка, діагностична програма, диференціальна діагностика ускладнених форм аскаридозу. Лікування
87. Клініко-діагностична програма при пошкодженнях печінки, позапечінкових жовчних шляхів, жовчного міхура. Хірургічна тактика.
88. Клініко-діагностична програма при пошкодженнях селезінки. Хірургічна тактика.
89. Клініко-діагностична програма при пошкодженнях підшлункової залози. Хірургічна тактика.
90. Клініко-діагностична програма при пошкодженнях шлунка, дванадцятипалої кишки. Хірургічна тактика.
91. Клініко-діагностична програма при пошкодженнях заочеревного простору. Інструментальні методи діагностики.
92. Синдроми болю в груді, дихальної та серцевої недостатності при діагностиці та диференційній діагностиці захворювань органів грудної порожнини
93. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань дихальної системи.
94. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань серцево-судинної системи.
95. Симптоматика, клінічний перебіг і діагностична програма при абсцесі легень. Лікування.
96. Симптоматика, клінічний перебіг і діагностична програма при гангрені легень. Лікування.
97. Гостра емпієма плеври. Варіанти клінічного перебігу, діагностична програма при емпіємі плеври. Лікування.
98. Симптоматика, клінічний перебіг та діагностична програма при піопневмотораксі. Лікування.
99. Симптоматика, клінічний перебіг та діагностична програма при спонтанном пневмотораксі. Лікування.
100. Диференціальна діагностика хронічного абсцесу легень, туберкульозу та раку з розпадом.
101. Диференціальна діагностика повітряної кісти та хронічного абсцесу легень.
102. Методи санації трахеобронхіального дерева.
103. Показання до пункції плевральної порожнини. Техніка виконання.
104. Показання до дренивання плевральної порожнини. Техніка виконання.
105. Клініко-діагностична програма при пораненні серця. Тріада симптомів поранення серця. Хірургічна тактика при пораненні серця.
106. Класифікація, діагностична програма гострого медіастеніту.
107. Симптоматика, варіанти клінічного перебігу й ускладнення гострого медіастеніту.
108. Тактика і вибір методу лікування гострого медіастеніту.
109. Тактика лікування хворих з пошкодженнями стравоходу.
110. Причини виникнення та клінічний перебіг медіастинальної емфіземи. Лікування.
111. Діагностична програма при гемотораксі. Найбільш часті джерела кровотечі в грудну порожнину.
112. Клінічна картина малого, середнього та великого гемотораксу. Лікувальна тактика.
113. Закритій травмі грудної клітки (забій, переломи ребер). Лікувальна тактика при ускладненні гемотораксом.
114. Ознаки внутрішньоплевральної кровотечі. Показання до торакотомії.
115. Лікувальна тактика при згорненому гемотораксі.
116. Лікування післятравматичного відкритого пневмотораксу. Види аспіраційних систем.
117. Клініко-діагностична програма при клапанном пневмотораксі. Лікувальна тактика.
118. Клініка та діагностика хілотораксу.
119. Клініко-діагностична програма при облітеруючому атеросклерозі та ендартеріті артерій нижніх кінцівок.
120. Клініко-діагностична програма при синдромі дуги аорти. Лікування
121. Клініко-діагностична програма при синдромі Рейно. Лікування
122. Клініка, діагностика при аневризмі черевної частини аорти. Лікування
123. Класифікація хронічної ішемії та рівня оклюзії магістральних артерій при облітеруючому атеросклерозі за О.О.Шалімовим.
124. Визначення, клінічна характеристика та методи хірургічного лікування синдрому Леріша.
125. Методи хірургічного лікування облітеруючого атеросклерозу та ендартеріїту магістральних артерій нижніх кінцівок.
126. Клініко-діагностична програма синдрому дуги аорти. Лікування

127. Клініко-діагностична програма синдрому Рейно. Лікування.
128. Клініко-діагностична програма при тромбозах та емболії магістральних судин.
129. Класифікація гострої артеріальної ішемії.
130. Сучасні методи обстеження магістральних судин та серця.
131. Синдром верхньої порожнистої вени. Етіологія, клініка, методи діагностики та лікувальна тактика.
132. Синдром нижньої порожнистої вени. Етіологія, клініка, методи діагностики та лікувальна тактика.
133. Клініка, діагностика та лікування лімфостазу.
134. Патогенез порушення венозної гемодинаміки при варикозній хворобі. Фактори, що забезпечують нормальну венозну гемодинаміку.
135. Етіологічні та патогенетичні фактори тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок.
136. Клініко-діагностична програма при тромбозі вен нижніх кінцівок.
137. Клінічна характеристика білої та синьої флегмазії
138. Гострий тромбоз печінкових вен - синдром Бадда-Хіарі.
139. Етіологія, клінічна характеристика і лікування синдрому Педжета-Шретера.
140. Диференціальна діагностика тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок і лімфостазу.
141. Профілактика тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок та ТЕЛА в ранньому
142. післяопераційному періоді.
143. Етіологія и патогенез лімфостазу. Клініко-діагностична програма при лімфостазі нижніх кінцівок.
144. Оперативне лікування лімфостазу нижніх кінцівок
145. Класифікація портальної гіпертензії.
146. Внутрішньопечінкова портальна гіпертензія. Симптоматика, клінічний перебіг, діагностична програма, диференціальна діагностика.
147. Тактика і вибір методу лікування внутрішньопечінкової портальної гіпертензії.
148. Підпечінкова портальна гіпертензія . Клініка, діагностика, вибір методу лікування.
149. Надпечінкова портальна гіпертензія (хвороба Кіарі). Клініка, діагностика, лікування.

3.4. Індивідуальні завдання

Додатковими балами оцінюються виконані індивідуальні завдання студента: доповідь реферата на практичному занятті 1–2 бали; доповідь з презентацією на практичному занятті 1–3 бали; доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 1–5 балів; участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5-10 балів .

3.5. Правила оскарження оцінки

Спірні питання щодо поточного оцінювання вирішуються упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю. Здобувач вищої освіти має право звернутися за обґрунтуванням щодо результатів поточного оцінювання та/або наявними, на його думку, порушеннями процедури проведення контрольного заходу до викладача, який здійснював оцінювання або завідувача кафедри.

Оскарження результатів підсумкового контролю (екзамен, залік), здійснюється, як правило, у день проведення екзамену (заліку). Здобувач вищої освіти звертається до викладача, який проводив підсумковий семестровий (курсний) контроль за роз'ясненням щодо виставленої оцінки. Якщо здобувач незгодний з результатами підсумкового контролю має право звернутися до декана факультету з апеляційною заявою, в якій вказується причина подачі апеляції, яка буде розглянута за процедурою згідно «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти ХНМУ». За наказом ректора створюється апеляційна комісія, під час засідання якої приймається рішення про обґрунтованість чи необґрунтованість апеляції.

4. ПОЛІТИКА ДІСЦИПЛІНИ

Основний формат дисципліни змішаний - дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни, передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються доступні інформаційні інтерактивні технології (Googl Meet, ZOOM, Moodle), очне та дистанційне консультування.

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття;

виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), або іншими інфекційними захворюваннями згідно поточної епідемічної ситуації.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені «Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті», розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в душі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в душі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії.

Основні «так» та «ні». Слід пам'ятати що заняття проходять в установі охорони здоров'я (на базі 31 міської клінічної лікарні), що вимагає дотриманням низки вимог: обов'язкова наявність змінного взуття, халата, медичної шапочки. Заборонено без супроводу та дозволу викладача знаходитися у палатах, операційних, маніпуляційних, перев'язувальних. Потрібно не заважати роботі медичних співробітників та уникати прирікань з персоналом лікарні. При виникненні конфліктної ситуації з персоналом лікарні поставити до відома викладача. Слід пам'ятати - куріння у лікарні та на її території заборонено.

Важливо дотримуватися правил належної поведінки в у аудиторії. Ці правила є загальноприйнятими, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників. Під час занять дозволяється: - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача; - пити безалкогольні напої; - фотографувати слайди презентацій; - брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів). заборонено: - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний

стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження); - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби; - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу; - грати в азартні ігри; - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету та лікарні (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території); - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику.

Охорона праці.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен студент повинен знати де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра хірургії №3 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в питання академічної доброчесності. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

Основна.

1. Лупальцов В.И., Лесовой В.Н. Неотложная хирургия органов брюшной полости и забрюшинного пространства. (рус, англ.) – Харьков: «Контраст», – 2014 – 416 с.
2. Лупальцов В.И. Осложнения язвенной болезни желудка и 12 перстной кишки: хирургическое лечение. - К.: Лига-Информ, 2009. - 133 с.
3. Хирургия. Часть 1,2, (Модуль 2,4 Торакальная, сердечно-сосудистая, эндокринная хирургия): Учебник (для студентов 5,6, курсов медицинских факультетов медицинских вузов) под ред. В.В. Бойко. – Харьков, 2018. – 325 с
4. Невідкладні стани в хірургії. Навчальний посібник. За редакцією Л.М. Ковальчука -Медицина, 2017-560 с.
5. Вказівки з воєнно-польової хірургії. / За ред. Я.Л. Заруцького. – К.:СПД Чалчинська Н.В., 2014. – 396 с.
6. Березницький Я.С. та спів. Хірургічні хвороби. Підручник // Київ, «Медицина», 2017-408 с.

Допоміжна

1. Хірургія:Підручник // Захараш, О.І.Пойда, М.Д.Кучер.-К.:Медицина, 2006.-656с.
2. Невідкладна військова хірургія. Українське видання.- «Наутилус». – 2015 – 467 с.
3. Moshe Schein. Schein's common sense emergency abdominal surgery. Springer. – 2005. – 458 p.
4. J.R. Howe. Endocrine and Neuroendocrine Surgery / James R. Howe // Springer-Verlag Berlin Heidelberg. – 2017. – 160 p.
5. Textbook of Surgery, 4th Edition. Julian A. Smith, Andrew H. Kaye, Christopher Christophi, Wendy A. Brown .-2019- 816p.
6. Lumley J.S.P. Vascular Surgery / J.S.P. Lumley, Jamal J. Hoballah // Springer-Verlag Berlin Heidelberg. – 2009. – 462 p.

7. ІНФОРМАЦІНІ РЕСУРСИ

1. Стенд кафедри «Рекомендована література».
2. <http://repo.knmu.edu.ua/> (Репозитарій ХНМУ).
3. <http://libr.knmu.edu.ua/> (Наукова бібліотека ХНМУ).
4. [http:// surgery3.knmu.edu.ua](http://surgery3.knmu.edu.ua) (Кафедра хірургії №3).
5. Бібліотека кафедри.
6. <http://hirurgiya.com.ua/> (Журнал «Клінічна хірургія»).
7. <http://www.mayo.edu/research> (Клініка Мейо, США).
8. <http://videlectures.net/Top/Medicine/> (Колекція високоякісних медичних відеолекцій світу).

10. http://elibrary.ru/projects/subscription/rus_titles_free.asp? (Російські наукові журнали у вільному доступі).
11. <http://www.iemrams.spb.ru/russian/library/librus.htm> (Научная библиотека Института экспериментальной медицины).
12. <http://www.medlit.ru/journals/> (Журнали видання «Медицина»).
13. <http://mediasphera.ru/journals/pirogov/> (Хирургия. Журнал им. Н.И. Пирогова.8 ІНШЕ

8. ІНШЕ

Корисні посилання

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти ХНМУ.

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

Нормативний освітній компотнент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 228 «Педіатрія»

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»

Другого магістерського рівня

Курс 4

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
дитячої хірургії та дитячої
анестезіології

протокол від 27.08.2021р. № 13

Завідувач кафедри, професор

Давиденко В.Б.

Схвалено методичною комісією
з проблем хірургічного профілю

протокол від 30.08.2021р. № 1

Голова, професор

Сипливий В.О.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Давиденко Вячеслав Борисович, зав. кафедри, д. мед .наук, професор,
2. Данилова Вікторія Василівна завуч кафедри, к. мед .наук, доцент
3. Басилайшвілі Юрій Валентинович к. мед .наук, доцент

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Давиденко Вячеслав Борисович Басилайшвілі Юрій Валентинович Лапшин Вячеслав Васильович Сігаєв Борис Євгенович Данилова Вікторія Василівна Овчаренко Сергій Сергійович
Контактний тел.	+38050 325 55 73 +38099 380 41 43 +38099 380 41 43 +38067 703 36 37 +38067 749 76 65 +38067 571 11 19
E-mail:	davslav47@gmail.com yurii.basylaishvili@gmail.com vlapshin1948@gmail.com sibor2111@gmail.com vikim6389@gmail.com serg123@i.ua
	КОРПОРАТИВНА ПОШТА ХНМУ vb.davydenko@knmu.edu.ua
	yv.basilaishvili@knmu.edu.ua
	vv.lapshyn@knmu.edu.ua
	by.sihaiev@knmu.edu.ua
	vv.danylova@knmu.edu.ua
	ss.ovcharenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Згідно розкладу учбового відділу
Консультації	Очні консультації: 3 17:00 до 19:00, (посилання на телефони) за попередньою домовленістю Он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM згідно з розкладом
Локація	заняття проводяться в умовах КНП ХОР ОДКЛ № 1, дистанційно – у системах ZOOM, Google meet або MOODLE

Контактний тел. та E-mail кафедри: kharpedsurg@yahoo.com
<http://distance.knmu.edu.ua/my/>

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Дитяча хірургія»

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Дитяча хірургія базується на вивченні студентами пропедевтики дитячих хвороб з доглядом за дітьми, факультетської педіатрії та хірургії, дитячих хвороб та дитячих інфекційних хвороб, й інтегрується з цими дисциплінами.

Вивчення студентами дитячих хвороб і факультетської хірургії, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання дитячої хірургії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності

Закладає основи здорового дитинства та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності зростаючого організму.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з пропедевтики дитячих хвороб з доглядом за дітьми, факультетської педіатрії та хірургії, дитячих хвороб та дитячих інфекційних хвороб, й інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; для закладання основ здорового дитинства та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності зростаючого організму вивченні фахових дисциплін

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Дитяча хірургія»

1.1 Метою дисципліни «Дитяча хірургія» для студентів є послідовне формування особистості фахівця відповідного рівня освіти (магістра) у вищих медичних навчальних закладів. .

Кінцева мета навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» вищих медичних навчальних закладів впливає із мети освітньої та професійної підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом теоретичних знань, методичної підготовки, практичних умінь і навичок, якими повинен оволодіти спеціаліст.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» є:

- Вивчення студентами різних клінічних проявів вад розвитку, хірургічних захворювань, травм та їх ускладнення у дітей.
- Визначення етіологічних та патогенетичних факторів найбільш поширених хірургічних захворювань у дітей.
- Планування обстеження хворого, інтерпретування результатів лабораторних та інструментальних досліджень при типовому та атиповому перебігу хірургічних захворювань у дітей та їх ускладненнях.
- Проведення диференційної діагностики, обґрунтування і формулювання попереднього клінічного діагнозу вад розвитку та хірургічних захворювань у дітей.
- Визначення лікувальної тактики ведення дитини з вадами розвитку та хворої на основні хірургічні захворювання та травми.
- Інтерпретація загальних принципів лікування, реабілітації, профілактики при вадах розвитку, хірургічних захворюваннях у дітей.
- Діагностування невідкладних станів в клініці дитячої хірургії та визначення тактики надання термінової медичної допомоги дітям при хірургічних вадах розвитку, захворюваннях, травмах та ускладненнях.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

- *інтегральна;*
- *загальні;*
- *спеціальні (фахові, предметні).*

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 Володіти загальними та спеціальними фундаментальними та професійно-орієнтованими знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, необхідними для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 Володіти знаннями щодо психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 проводити збір інформації про пацієнта

ПРН 5 оцінювати результати опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання

ПРН 7 визначати характер, принципи лікування захворювань

ПРН 8 визначати необхідну дієту, режим праці та відпочинку при лікуванні захворювань

ПРН 9 визначати тактику ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 10 проводити діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

ПРН 15 виконувати медичні маніпуляції

ПРН 16 оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення

ПРН 17 вміти вести медичну документацію, обробляти державну, соціальну та медичну інформацію

ПРН 18 здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 20 застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 дотримуватись етичного кодексу лікаря, що забезпечує сформованість фахівця з належними особистими якостями

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

(реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим
6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
8. Здатність працювати в команді.

9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

10. Здатність працювати автономно.

11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність до розуміння предметної області за освітньою діяльністю.

СК2. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у своєчасному обстеженні та лікуванні

СК3. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його основні функції

СК4. Здатність враховувати медичні, психологічні, соціальні аспекти у практиці дитячого хірурга

СК5. Здатність виконувати базові компоненти обстеження з дитячої хірургії та педіатрії: спостереження, опитування, аускультация та перкусія, пальпація, вимірювання та тестування, документувати їх результати

СК6. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.

СК7. Здатність інтерпретувати результати досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК8. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК9. Здатність представлення результатів досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК9. Дотримання етики та академічної доброчесності.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1. - інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
2. - питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень;
3. - основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії),

- основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії;
4. - клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, педіатричною) патологією;
 5. - провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого;
 6. - визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
 7. - чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
 8. - надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, методи зупинки зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
 9. - визначити покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
 10. - провести покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
 11. - провести диференційну діагностику захворювання у дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин –45	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки (курс):	
		4-й	
		Семестр	
		7, 8-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних –30 самостійної роботи студента - 15	Освітній ступінь: другий (магістерський рівень)	Лекції	
		4 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		15 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид підсумковою контролю: залік, диф. залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Гнійно-запальні захворювання легень і плеври у дітей.	2	
2	Вроджена та набута непрохідність шлунково-кишкового тракту у дітей.	2	
	Всього годин	4	

2.2.2 Семінарські заняття -

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин (флегмона новонароджених, омфаліт, мастит). Токсичні форми перебігу гнійно-запальних захворювань м'яких тканин і розвиток септичних ускладнень.	4		
2	Гнійно-запальні захворювання кісток і суглобів: септичний артрит (метаепіфізарний остеомиєліт), гострий метадіфізарний остеомиєліт, атипові форми остеомиєліту. Курація хворих.	4		
3	Гнійні захворювання легень та плеври. Гостра деструктивна пневмонія (внутрішньо-легенева форма, легенево-плевральна форма - піоторакс, піопневмоторакс, пневмоторакс).	4		
4	Запальні захворювання черевної порожнини - гострий апендицит	4		
5	Набута кишкова непрохідність (інвагінація кишечника у дітей, спайкова кишкова непрохідність, динамічна кишкова непрохідність).	5		
6	Кровотечі з травного тракту (виразкова хвороба 12-палой кишки, портальна гіпертензія, кровотечі з нижніх відділів травного тракту: дивертикул Меккеля, поліпи, тріщини, геморой).	5		
	Всього годин	26		

2.2.4. Лабораторні заняття

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Гострий холецистит, гострий панкреатит	5		
2	Перитоніт новонароджених	5		
3	Політравма у дітей. Закрита травма живота (ушкодження паренхіматозних органів черевної порожнини, ушкодження порожнистих органів черевної порожнини).	5		
	Всього годин	15		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство (навчання в парах), віртуальна консультація, віртуальна операційна, стандартизований пацієнт, використання манекенів високого рівня, міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю:

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий контроль. Також передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (*за вибором*): традиційні види завдань: написання реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення дисципліни у формі заліку.

Застосовуються наступні методи визначення рівня підготовки студентів:

1. Відповіді на контрольні питання.

2. Комп'ютерні тести.
 3. Розв'язування клінічних ситуаційних задач.
 4. Оцінка та трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень.
 5. Контроль оволодіння практичними навичками.
- Підсумковий контроль здійснюється на підсумкових контрольних заняттях. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.
- Для тих студентів, які хочуть поліпшити оцінку з дисципліни, по завершенню вивчення дисципліни навчальним планом передбачено термін для перескладання.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу»

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) та підсумкові заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицями 1 – 3.

Перерахунок середньої оцінки за ПНД та ПЗ для дисципліни, що завершуються диференційованим заліком, яку має набрати студент для допуску до диференційованого заліку – 70 балів, мінімальна позитивна оцінка на диференційованому заліку.

Таблиця 1

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4,95 – 4,99	119
4,91 – 4,94	118
4,87 – 4,9	117
4,83 – 4,86	116
4,79 – 4,82	115
4,75 – 4,78	114
4,7 – 4,74	113
4,66 – 4,69	112
4,62, – 4,65	111
4,58 – 4,61	110
4,54 – 4,57	109
4,5 – 4,53	108
4,45 – 4,49	107
4,41 – 4,44	106
4,37 – 4,4	105
4,33 – 4,36	104
4,29 – 4,32	103
4,25 – 4,28	102
4,2 – 4,24	101
4,16 – 4,19	100
4,12 – 4,15	99
4,08 – 4,11	98
4,04 – 4,07	97
3,99 – 4,03	96
3,95 – 3,98	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3,91 – 3,94	94
3,87 – 3,9	93
3,83 – 3,86	92
3,79 – 3,82	91
3,74 – 3,78	90
3,7 – 3,73	89
3,66 – 3,69	88
3,62 – 3,65	87
3,58 – 3,61	86
3,54 – 3,57	85
3,49 – 3,53	84
3,45 – 3,48	83
3,41 – 3,44	82
3,37 – 3,4	81
3,33 – 3,36	80
3,29 – 3,32	79
3,25 – 3,28	78
3,21 – 3,24	77
3,18 – 3,2	76
3,15 – 3,17	75
3,13 – 3,14	74
3,1 – 3,12	73
3,07 – 3,09	72
3,04 – 3,06	71
3,0 – 3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Таблиця 2

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» – 16 балів; «4» – 13 балів; «3» – 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінка з дисципліни

Оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне балів, які переводяться у 120-бальну шкалу ECTS (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на диференційованому заліку (табл. 2).

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами диференційованого заліку – 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та диференційованого заліку – 50 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час диференційованого заліку.

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 3

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180 – 200	A	Відмінно
160 – 179	B	Добре
150 – 159	C	Добре
130 – 149	D	Задовільно
120 – 129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диф.заліку:

1. Клініка флегмони новонароджених.
2. Лікування флегмони новонароджених.
3. Гнійно – запальні захворювання м'яких тканин, клініка, діагностика, лікування.
4. Гострий гематогенний остеомієліт, клініка, діагностика, лікування.
5. Атипові форми остеомієліту, клініка, діагностика, лікування.
6. Форми гострої деструктивної пневмонії.
7. Класифікація гострої деструктивної пневмонії.
8. Внутрішньолегеневі форми гострої деструктивної пневмонії у дітей,

- клініка, діагностика, лікування.
9. Легенево-плевральні форми гострої деструктивної пневмонії у дітей, клініка, діагностика, лікування.
 10. Лікування піотораксу.
 11. Лікування піоневмотараксу.
 12. Лікування лобіту.
 13. Лікування абсесів легенів.
 14. Класифікація гострого апендициту у дітей.
 15. Клініка гострого апендициту у дітей.
 16. Хірургічна тактика при гострому апендициті у дітей.
 17. Методи оперативного лікування гострого апендициту у дітей.
 18. Класифікація гострої інвагінації кишок у дітей.
 19. Клініка гострої інвагінації у дітей.
 20. Діагностика гострої інвагінації у дітей.
 21. Лікування гострої інвагінації у дітей.
 22. Класифікація спайкової непрохідності у дітей.
 23. Клініка спайкової непрохідності у дітей.
 24. Диференційна діагностика спайкової непрохідності у дітей.
 25. Портальна гіпертензія у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, лікування, тактика.
 26. Кишкові кровотечі у дітей, диференційна діагностика, лікування, тактика.
 27. Дивертикул Меккеля, ускладнення, діагностика, лікування.
 28. Поліпи товстої кишки, діагностика, лікування.
 29. Поліпи кишківника, діагностика, лікування.
 30. Динамічна кишкова непрохідність, диференційна діагностика, лікування, тактика.

3.3. Контрольні питання

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

3.5. Правила оскарження оцінки

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором та COVID-19 (або відмітка про вакцинацію).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
 - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
 - пити безалкогольні напої;
 - фотографувати слайди презентацій;
 - брати активну участь у ході заняття).
- заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. І. Сушка. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2003. – 344 с.
2. Атлас детской оперативной хирургии / под ред. П. Пури, М. Гольварта ; пер. с англ. ; под общ. ред. проф. Т. К. Немиловой. – М. : МЕДпресс-информ, 2009. – 648 с.
3. Баиров Г. А. Детская травматология / Г. А. Баиров. – СПб. : Питер, 2000.
4. Баиров Г. А. Неотложная хирургия детей / Г. А. Баиров. – Л. : Медицина, 1983.
5. Баиров Г. А. Срочная хирургия детей / Г. А. Баиров. – СПб. : Питер, 1997.
6. Баиров Г. А. Травматология детского возраста / Г. А. Баиров. – Л.: Медицина, 1976.
7. Боднар Б. М. Гострий брижовий лімфаденіт у дітей / Б. М. Боднар, С. В. Шестозуб. – Чернівці : мед. академія, 2003. – 108 с.

8. Вади розвитку у дітей : навчально-методичний посібник / В. А. Дігтяр, В. І. Сушко, Л. М. Харитонюк [та ін.] – Дніпропетровськ, 2011. – 334 с.
9. Возіанов О. Ф. Вроджені вади сечових шляхів у дітей / О. Ф. Возіанов, Д. А. Сеймівський, В. С. Бліхар. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2000. – 220 с.
10. Волков М. В. Ортопедия и травматология детского возраста / М. В. Волков, Тер-Егзарово. – М. : Медицина, 1983.
11. Грона В. М. Курс лекцій по дитячій хірургії : учбовий посібник / В. М. Грона. – Донецьк, 2007. – 265 с.
12. Диагностика, лечение и клиническое прогнозирование осложненного течения острой хирургической патологии живота у детей / В. З. Москаленко, О. П. Минцер, С. В. Веселый, А. А. Лосицкий. – Севастополь : Вебер, 2003. – 282 с.
13. Долецкий С. Я. Детская хирургия / С. Я. Долецкий, Ю. Ф. Исаков. – М. : Медицина, 1970. – Т. 1–2.
14. Дронов А. Ф. Хирургические заболевания крови у детей / А. Ф. Дронов. – М., 1999.
15. Исаков Ю. Ф. Абдоминальная хирургия у детей / Ю. Ф. Исаков, З. А. Степанов, Т. В. Красовская. – 1988.
16. Исаков Ю. Ф. Детская хирургия : национальное руководство / Ю. Ф. Исаков, А. Ф. Дронов. – М. : Медицина, 2009. – 1641 с.
17. Исаков Ю. Ф. Детская хирургия : учебник / Ю. Ф. Исаков, С. Я. Долецкий. – М. : Медицина, 1982.
18. Исаков Ю. Ф. Хирургические болезни у детей / Ю. Ф. Исаков. – М., 1998.
19. Кривченя Д. Ю. Диагностика и лечение ожогов пищевода у детей / Д. Ю. Кривченя, А. Г. Дубровин, М. В. Гулаева. – К. : Книга плюс, 2001. – 224 с.
20. Кривченя Д. Ю. Уроджені вади легенів у дітей / Д. Ю. Кривченя, С. В. Лисак, Л. Ф. Чумакова. – К., 2001. – 248 с.
21. Кривченя Д. Ю. Хірургічні захворювання у дітей / Д. Ю. Кривченя, С. В. Лисак, О. М. Плотніков. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 256 с.
22. Кукуруза Ю. П. Комплексне лікування гострого гематогенного остеомієліту у дітей / Ю. П. Кукуруза, П. С. Русак. – Житомир : Косенко, 2004. – 140 с.
23. Лапароскопічна хірургія в педіатрії : навчально-практичний посібник / П. С. Русак, О. А. Данилов, Ю. П. Кукурудза, В. Ф. Рибальченко. – Житомир – Київ : Косенко, 2006. – 128 с.
24. Макаров А. В. Хвороби стравоходу у дітей / А. В. Макаров, О. А. Данилов, П. П. Сокур [та ін.]. – К.: Видавництво КМАПО ім. П.Л.Шупика, 2003. – 357 с.
25. Макаров А. В. Хімічні опіки стравоходу у дітей та їх наслідки / А. В. Макаров, О. А. Данилов, П. П. Сокур [та ін.]. – К. : Вища школа, 2002. – 107 с.
26. Москаленко В. З. Клиническое прогнозирование, лечение и диспансеризация детей с простым гидронефрозом / В. З. Москаленко, О. П. Минцер, С. В. Веселый. – Севастополь: Вебер, 2002. – 205 с.
27. Москаленко В. З. Редкие случаи в практике детского хирурга / В. З. Москаленко, И. П. Журило, В. К. Литовка. – Донецк: Донеччина, 2004. – 160 с.
28. Николаєва І. Г. Педіатрична хірургія / І. Г. Николаєва. – Одеса, 1999. – 208 с.
29. Опікова травма у дітей : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сушка – Кривий Ріг : Суха Балка, 2003. – 111с.
30. Опухоль Вильмса : учебно-методическое пособие / А. Е. Соловйов, В. Б. Давиденко, В. В. Россихин [и др.] – Запорожье, 2006. – 60 с.
31. Практикум з дитячої хірургії / Б. М. Боднар, В. А. Тлока, В. В. Горячев [та ін.]. – Чернівці : мед. академія, 2001. – 143 с.
32. Природжені вади розвитку травного факту : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. З. Москаленка. – Севастополь : Вебер, 2003. – 102 с.
33. Соловьев А. Е. Детская хирургия : курс лекций / Е. А. Соловьев. – Запорожье, 2002. – 196 с.

34. Соловйов А. Є. Діагностика та лікування інвагінації кишечника у дітей : методичні рекомендації / А. Є. Соловйов, Г. В. Корнієнко, І. В. Нікіфоров. – Київ, 2004. – 20 с.
35. Тести з дитячої хірургії / О. А. Данилов, М. І. Юрченко, О. М. Горбатюк, В. Ф. Рибальченко. – Київ, 2001. – 118 с.
36. Хірургія дитячого віку / за ред. проф. В. І. Сушка. – Київ : Медицина, 2008. – 507 с.
37. Хирургические болезни детского возраста : учебник : В 2 т. / под ред. Ю. Ф. Исакова. – М. : ГЭОТАР–Медиа, 2006. – Т. 1. – 632 с.
38. Хирургические болезни детского возраста: ученик : В 2 т. / под ред. Ю. Ф. Исакова. – М. : ГЭОТАР–Медиа, 2006. – Т. 2. – 584 с.
39. Puri P. Pediatric surgery: Diagnosis and Management / P. Puri, M. Höllwarth / Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2009. – 998 p.

Допоміжна

- 1 Спостереження лімфоми Беркіта, ускладненої гострою кишковою непрохідністю у дитини / Ю. В. Басилайшвілі, С. Ю. Штикер, В. Б. Давиденко // Інтерпретація казуїстичних випадків з точки зору клініко-морфологічної діагностики : матеріали наук.-практ. конф. лікарів-інтернів та молодих вчених (Харків, 15 травня 2018 р.) – Х., 2018. – С. 13–15.
- 2 Сучасні науково-практичні здобутки – основа для забезпечення освітнього процесу з підготовки молодих фахівців з дитячої хірургії / Ю. В. Пащенко, В. Б. Давиденко, В. В. В'юн, Б. Є. Сігаєв, К. Ю. Пащенко, В. В. Лапшин // Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні: матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – С. 236–237.
- 3 Лікарська стійкість збудників гнійно-запальних захворювань у дітей та шляхи її подолання / В. Б. Давиденко, М. М. Мішина, Н. В. Рой, Ю. В. Пащенко // Раціональне використання антибіотиків. Antibiotic resistance STOP! : тези I Міжнародного конгресу (Київ, 15 – 16 листопада 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 39–40.
- 4 Экспериментально-клиническое обоснование интенсивного лечения гнойно-воспалительных заболеваний у детей / В. Б. Давиденко, М. М. Мишина, С. И. Бевз, Т. Г. Плющ // Perspectives of science and education : the 8th International youth conference (New York, USA, March 29, 2019) . – New York : SLOVO\WORD, 2019. – P. 141–142. – ISBN 978-1-77192-403-0. (видання дальнього зарубіжжя)
- 5 Роль нейтрофільних позаклітинних пасток в імунному захисті у дітей з вродженим гідронефрозом, ускладненим пієлонефритом / В. Б. Давиденко, М. М. Мішина, І. А. Марченко, Н. В. Рой // Інноваційні технології в хірургії та анестезіології і інтенсивній терапії дитячого віку : зб. наук. праць за матеріалами наук.-практ. конф., Київ, 18–19 жовтня 2019 р. / Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – С. 109–110.
- 6 Консервативне лікування гемангіом у дітей раннього віку / В. Б. Давиденко, Ю. В. Пащенко, В. П. Вівчарук // Інноваційні технології в хірургії та анестезіології і інтенсивній терапії дитячого віку : зб. наук. праць за матеріалами наук.-практ. конф., Київ, 18–19 жовтня 2019 р. / Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – С. 116–118.
- 7 Шляхи подолання лікарської стійкості мікробів при гнійно-септичних захворюваннях у дітей : монографія / В. Б. Давиденко, Ю. В. Пащенко, М. М. Мішина [та ін.]. – Харків, 2018. – 132 с., 64 іл.
- 8 Напрямки хірургічної реабілітації дітей з колоректальними вадами та захворюваннями / Ю. В. Пащенко, К. Ю. Пащенко, В. П. Вівчарук // Клінічна хірургія. – 2018. – Т. 85, № 11.3. – С. 108–109. (фахове видання бази Scopus) [Матеріали наук.-практ. конф. «Акт. проблеми суч. хірургії та колопроктології», присвяч. 110-річ. з дня заснув. Наук.

- Товариства хірургів м. Києва і Київ. області з міжнар. участю, 22 – 23 листоп. 2018 р., Київ]
- 9 Сучасні тенденції в лікуванні хірургічних гнійно-запальних захворювань у дітей (Давиденко В.Б., Пащенко Ю.В., Данилова В.В., Штикер С.Ю., Рой Н.В.)// Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті.//Мат.45-ї наук.-методичної конференції з інтернатури.- 10 квітня 2019 р.- м.Харків.-с.37
 - 10 Аноректальні мальформації Метод. вказ. для студентів та лікарів-інтернів (доповнені та перероблені). – Харків : ХНМУ, 2021. – 24 с. Ю. В. Басилайшвілі, В. Б. Давиденко, Н. В. Рой
 - 11 Незавершений поворот кишечника Метод. вказ. для студентів та лікарів-інтернів. – Харків Ю. В. Басилайшвілі, Н. В. Рой
 - 12 Хвороба Гіршпрунга Метод. вказ. для студентів та лікарів-інтернів (доповнені та перероблені). – Харків : Ю. В. Басилайшвілі, В. Б. Давиденко, Н. В. Рой

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://distance.knmu.edu.ua/my/>

1. **Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE**
Сторінка дисципліни в системі Moodle
<http://31.128.79.157:8083/course/index.php?categoryid=60>

2.

8. ІНШЕ

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та

можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dyisc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

Нормативний освітній компотнент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 228 «Педіатрія»

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»

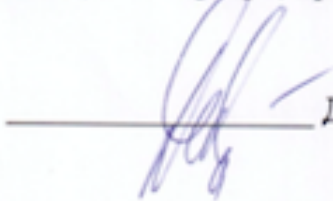
Другого магістерського рівня

Курс 5

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
дитячої хірургії та дитячої
анестезіології

протокол від 27.08.2021р. № 13

Завідувач кафедри, професор

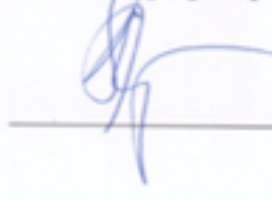

Давиденко В.Б.

Схвалено методичною комісією
з проблем хірургічного профілю

протокол від 30.08.2021р. № 1

Голова, професор

Сипливий В.О.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Давиденко Вячеслав Борисович, зав. кафедри, д. мед .наук, професор,
2. Данилова Вікторія Василівна завуч кафедри, к. мед .наук, доцент
3. Басилайшвілі Юрій Валентинович к. мед .наук, доцент

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Давиденко Вячеслав Борисович Басилайшвілі Юрій Валентинович Лапшин Вячеслав Васильович Сігаєв Борис Євгенович Данилова Вікторія Василівна Овчаренко Сергій Сергійович
Контактний тел.	+38050 325 55 73 +38099 380 41 43 +38099 380 41 43 +38067 703 36 37 +38067 749 76 65 +38067 571 11 19
E-mail:	davslav47@gmail.com yurii.basylaishvili@gmail.com vlapshin1948@gmail.com sibor2111@gmail.com vikim6389@gmail.com serg123@i.ua
	КОРПОРАТИВНА ПОШТА ХНМУ vb.davydenko@knmu.edu.ua
	yv.basilaishvili@knmu.edu.ua
	vv.lapshyn@knmu.edu.ua
	by.sihaiev@knmu.edu.ua
	vv.danylova@knmu.edu.ua
	ss.ovcharenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Згідно розкладу учбового відділу
Консультації	Очні консультації: з 17:00 до 19:00, (посилання на телефони) за попередньою домовленістю Он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM згідно з розкладом
Локація	заняття проводяться в умовах КНП ХОР ОДКЛ № 1, дистанційно – у системах ZOOM, Google meet або MOODLE

Контактний тел. та E-mail кафедри: kharpedsurg@yahoo.com
<http://distance.knmu.edu.ua/my/>

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Дитяча хірургія»

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Дитяча хірургія базується на вивченні студентами пропедевтики дитячих хвороб з доглядом за дітьми, факультетської педіатрії та хірургії, дитячих хвороб та дитячих інфекційних хвороб, й інтегрується з цими дисциплінами.

Вивчення студентами дитячих хвороб і факультетської хірургії, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання дитячої хірургії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності;

Закладає основи здорового дитинства та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності зростаючого організму.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з пропедевтики дитячих хвороб з доглядом за дітьми, факультетської педіатрії та хірургії, дитячих хвороб та дитячих інфекційних хвороб, й інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; для закладання основ здорового дитинства та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності зростаючого організму вивченні фахових дисциплін

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Дитяча хірургія»

1.1 Метою дисципліни «Дитяча хірургія» для студентів є послідовне формування особистості фахівця відповідного рівня освіти (магістра) у вищих медичних навчальних закладів.

Кінцева мета навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» вищих медичних навчальних закладів впливає із мети освітньої та професійної підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом теоретичних знань, методичної підготовки, практичних умінь і навичок, якими повинен оволодіти спеціаліст.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» є:

- Вивчення студентами різних клінічних проявів вад розвитку, хірургічних захворювань, травм та їх ускладнення у дітей.
- Визначення етіологічних та патогенетичних факторів найбільш поширених хірургічних захворювань у дітей.
- Планування обстеження хворого, інтерпретування результатів лабораторних та інструментальних досліджень при типовому та атиповому перебігу хірургічних захворювань у дітей та їх ускладненнях.
- Проведення диференційної діагностики, обґрунтування і формулювання попереднього клінічного діагнозу вад розвитку та хірургічних захворювань у дітей.
- Визначення лікувальної тактики ведення дитини з вадами розвитку та хворої на основні хірургічні захворювання та травми.
- Інтерпретація загальних принципів лікування, реабілітації, профілактики при вадах розвитку, хірургічних захворюваннях у дітей.
- Діагностування невідкладних станів в клініці дитячої хірургії та визначення тактики надання термінової медичної допомоги дітям при хірургічних вадах розвитку, захворюваннях, травмах та ускладненнях.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

- *інтегральна;*
- *загальні;*
- *спеціальні (фахові, предметні).*

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 Володіти загальними та спеціальними фундаментальними та професійно-орієнтованими знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, необхідними для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 Володіти знаннями щодо психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 проводити збір інформації про пацієнта

ПРН 5 оцінювати результати опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання

ПРН 7 визначати характер, принципи лікування захворювань

ПРН 8 визначати необхідну дієту, режим праці та відпочинку при лікуванні захворювань

ПРН 9 визначати тактику ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 10 проводити діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

ПРН 15 виконувати медичні маніпуляції

ПРН 16 оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення

ПРН 17 вміти вести медичну документацію, обробляти державну, соціальну та медичну інформацію

ПРН 18 здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 20 застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 дотримуватись етичного кодексу лікаря, що забезпечує сформованість фахівця з належними особистими якостями

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

(реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим
6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

8. Здатність працювати в команді.
9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
10. Здатність працювати автономно.
11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК1. Здатність до розуміння предметної області за освітньою діяльністю.
- СК2. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у своєчасному обстеженні та лікуванні
- СК3. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його основні функції
- СК4. Здатність враховувати медичні, психологічні, соціальні аспекти у практиці дитячого хірурга
- СК5. Здатність виконувати базові компоненти обстеження з дитячої хірургії та педіатрії: спостереження, опитування, аускультация та перкусія, пальпація, вимірювання та тестування, документувати їх результати
- СК6. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.
- СК7. Здатність інтерпретувати результати досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.
- СК8. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.
- СК9. Здатність представлення результатів досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.
- СК9. Дотримання етики та академічної доброчесності.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1. - інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
2. - питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень;
3. - основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії),

- основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії;
4. - клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, педіатричною) патологією;
 5. - провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого;
 6. - визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
 7. - чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
 8. - надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, методи зупинки зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
 9. - визначити покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
 10. - провести покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
 11. - провести диференційну діагностику захворювання у дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин –60	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки (курс):	
		5-й	
		Семестр	
		9, 10-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних –40 самостійної роботи студента - 20	Освітній ступінь: другий (магістерський рівень)	Лекції	
		4 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		20 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид підсумковою контролю: залік, диф. залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Аноректальні вади та аномалії розвитку у дітей	2	
2	Вроджені та набуті захворювання нирок та сечостатевого шляхів у дітей (вроджений гідронефроз, уретрогідронефроз, ПСР).	2	
	Всього годин	4	

2.2.2 Семінарські заняття

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Синдром набряклої мошонки (перекрут гідатиди, гостро виникле гідроцеле оболонки сім'яного канатика та яєчка, перекрути сім'яного канатика). Травматичні ушкодження сечовивідної системи (ушкодження мошонки, уретри, сечового міхура, сечоводу, нирок).	4		
2	Вроджені кісти легень. Гіпоплазія легень.	5		
3	Вроджена часткова емфізема. Секвестрація легень.	5		
4	Атрезія стравоходу.	4		
5	Діафрагмальні грижі.	4		
6	Біліарна атрезія. Кіста холедоха	4		
7	Аноректальні вади та аномалії розвитку у дітей.	5		
8	Вроджені та набуті захворювання нирок та сечостатевого шляхів у дітей	5		
	Всього годин	36		

2.2.4. Лабораторні заняття

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Шлунково-стравохідний рефлюкс. Ахалазія. Халазія стравоходу	5		
2	Деонтологія дитячого віку.	5		

	Особливості антибіотикотерапії у дітей.	5		
	Токсико-септичний шок у дітей.	5		
	Всього годин	20		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство (навчання в парах), віртуальна консультація, віртуальна операційна, стандартизований пацієнт, використання манекенів високого рівня, міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю:

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий контроль. Також передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із задалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (*за вибором*): традиційні види завдань: написання реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення дисципліни у формі заліку.

Застосовуються наступні методи визначення рівня підготовки студентів:

1. Відповіді на контрольні питання.
2. Комп'ютерні тести.
3. Розв'язування клінічних ситуаційних задач.
4. Оцінка та трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень.
5. Контроль оволодіння практичними навичками.

Підсумковий контроль здійснюється на підсумкових контрольних заняттях. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Для тих студентів, які хочуть поліпшити оцінку з дисципліни, по завершенню

вивчення дисципліни навчальним планом передбачено термін для перескладання.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу»

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) та підсумкові заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицями 1 – 3.

Перерахунок середньої оцінки за ПНД та ПЗ для дисципліни, що завершуються диференційованим заліком, яку має набрати студент для допуску до диференційованого заліку – 70 балів, мінімальна позитивна оцінка на диференційованому заліку.

Таблиця 1

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4,95 – 4,99	119
4,91 – 4,94	118
4,87 – 4,9	117
4,83 – 4,86	116
4,79 – 4,82	115
4,75 – 4,78	114
4,7 – 4,74	113
4,66 – 4,69	112
4,62, – 4,65	111
4,58 – 4,61	110
4,54 – 4,57	109
4,5 – 4,53	108
4,45 – 4,49	107
4,41 – 4,44	106
4,37 – 4,4	105
4,33 – 4,36	104
4,29 – 4,32	103
4,25 – 4,28	102
4,2 – 4,24	101
4,16 – 4,19	100
4,12 – 4,15	99
4,08 – 4,11	98
4,04 – 4,07	97
3,99 – 4,03	96
3,95 – 3,98	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3,91 – 3,94	94
3,87 – 3,9	93
3,83 – 3,86	92
3,79 – 3,82	91
3,74 – 3,78	90
3,7 – 3,73	89
3,66 – 3,69	88
3,62 – 3,65	87
3,58 – 3,61	86
3,54 – 3,57	85
3,49 – 3,53	84
3,45 – 3,48	83
3,41 – 3,44	82
3,37 – 3,4	81
3,33 – 3,36	80
3,29 – 3,32	79
3,25 – 3,28	78
3,21 – 3,24	77
3,18 – 3,2	76
3,15 – 3,17	75
3,13 – 3,14	74
3,1 – 3,12	73
3,07 – 3,09	72
3,04 – 3,06	71
3,0 – 3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Таблиця 2

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожену відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» – 16 балів; «4» – 13 балів; «3» – 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінка з дисципліни

Оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне балів, які переводяться у 120-бальну шкалу ЕСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на диференційованому заліку (табл. 2).

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами диференційованого заліку – 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та диференційованого заліку – 50 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час диференційованого заліку.

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЕСТС

Таблиця 3

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕСТС	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180 – 200	A	Відмінно
160 – 179	B	Добре
150 – 159	C	Добре
130 – 149	D	Задовільно
120 – 129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диф.заліку:

1. Ембріогенез вроджених кіст легень.
2. Клінічний перебіг вроджених кіст легень.
3. Клінічні прояви кістозних захворювань легень.
4. Лікування вроджених кіст легень.
5. Етіологія вродженої емфіземи легень.
6. Клінічні прояви та форми вродженої емфіземи.
7. Лікування вродженої емфіземи легень.
8. Атрезія стравоходу.
9. Форми атрезії стравоходу та клінічні прояви.
10. Діагностика атрезії стравоходу.
11. Лікування атрезії стравоходу.
12. Класифікація діафрагмальних гриж.
13. Клінічні прояви діафрагмальних гриж.
14. Діагностика та диференційна діагностика діафрагмальних гриж.
15. Оперативне лікування діафрагмальних гриж.
16. Вроджений пілоростеноз. Клініка. Діагностика. Лікування.
17. Синдром набряклої калитки, симптоми, діагностика, лікування.
18. Перекрут яєчка, гідатида, диференційна діагностика, лікування.
19. Травматичні ушкодження сечовивідної системи, симптоми, діагностика,

лікування, тактика.

20. Секвестрація легень діагностика, лікування.
21. Гідроцеле, діагностика, лікування.
22. Біліарна атрезія, прояви, диференційна діагностика, лікування, тактика.
23. Аноректальні вади розвитку, класифікація.
24. Атрезія прямої кишки, класифікація, діагностика, лікування, тактика.
25. Атрезія прямої кишки, норицеві форми, діагностика.
26. Лікувальна тактика при норицевих формах атрезії прямої кишки.
27. Види оперативних втручань при атрезії прямої кишки у дітей.
28. Кісти холедоха, клініка, діагностика, лікування.
29. Гострий пієлонефрит, прояви, діагностика.
30. Лікувальна гострого пієлонефриту у дітей.

3.3. Контрольні питання

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

3.5. Правила оскарження оцінки

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором та COVID-19 (або відмітка про вакцинацію).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
 - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
 - пити безалкогольні напої;
 - фотографувати слайди презентацій;
 - брати активну участь у ході заняття).
- заборонено:
 - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
 - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
 - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
 - грати в азартні ігри;
 - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
 - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. І. Сушка. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2003. – 344 с.
2. Атлас детской оперативной хирургии / под ред. П. Пури, М. Гольварта ; пер. с англ. ; под общ. ред. проф. Т. К. Немиловой. – М. : МЕДпресс-информ, 2009. – 648 с.
3. Баиров Г. А. Детская травматология / Г. А. Баиров. – СПб. : Питер, 2000.
4. Баиров Г. А. Неотложная хирургия детей / Г. А. Баиров. – Л. : Медицина, 1983.
5. Баиров Г. А. Срочная хирургия детей / Г. А. Баиров. – СПб. : Питер, 1997.
6. Баиров Г. А. Травматология детского возраста / Г. А. Баиров. – Л.: Медицина, 1976.
7. Боднар Б. М. Гострий брижовий лімфаденіт у дітей / Б. М. Боднар, С. В. Шестозуб. – Чернівці : мед. академія, 2003. – 108 с.
8. Вади розвитку у дітей : навчально-методичний посібник / В. А. Дігтяр, В. І. Сушко, Л. М. Харитонюк [та ін.] – Дніпропетровськ, 2011. – 334 с.
9. Возіанов О. Ф. Вроджені вади сечових шляхів у дітей / О. Ф. Возіанов, Д. А. Сеймівський, В. С. Бліхар. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2000. – 220 с.
10. Волков М. В. Ортопедия и травматология детского возраста / М. В. Волков, Тер-Егзарово. – М. : Медицина, 1983.
11. Грона В. М. Курс лекцій по дитячій хірургії : учбовий посібник / В. М. Грона. – Донецьк, 2007. – 265 с.
12. Диагностика, лечение и клиническое прогнозирование осложненного течения острой хирургической патологии живота у детей / В. З. Москаленко, О. П. Минцер, С. В. Веселый, А. А. Лосицкий. – Севастополь : Вебер, 2003. – 282 с.
13. Долецкий С. Я. Детская хирургия / С. Я. Долецкий, Ю. Ф. Исаков. – М. : Медицина, 1970. – Т. 1–2.
14. Дронов А. Ф. Хирургические заболевания крови у детей / А. Ф. Дронов. – М., 1999.
15. Исаков Ю. Ф. Абдоминальная хирургия у детей / Ю. Ф. Исаков, З. А. Степанов, Т. В. Красовская. – 1988.
16. Исаков Ю. Ф. Детская хирургия : национальное руководство / Ю. Ф. Исаков, А. Ф. Дронов. – М. : Медицина, 2009. – 1641 с.
17. Исаков Ю. Ф. Детская хирургия : учебник / Ю. Ф. Исаков, С. Я. Долецкий. – М. : Медицина, 1982.
18. Исаков Ю. Ф. Хирургические болезни у детей / Ю. Ф. Исаков. – М., 1998.
19. Кривченя Д. Ю. Диагностика и лечение ожогов пищевода у детей / Д. Ю. Кривченя, А. Г. Дубровин, М. В. Гулаева. – К. : Книга плюс, 2001. – 224 с.

20. Кривченя Д. Ю. Уроджені вади легенів у дітей / Д. Ю. Кривченя, С. В. Лисак, Л. Ф. Чумакова. – К., 2001. – 248 с.
21. Кривченя Д. Ю. Хірургічні захворювання у дітей / Д. Ю. Кривченя, С. В. Лисак, О. М. Плотніков. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 256 с.
22. Кукуруза Ю. П. Комплексне лікування гострого гематогенного остеомієліту у дітей / Ю. П. Кукуруза, П. С. Русак. – Житомир : Косенко, 2004. – 140 с.
23. Лапароскопічна хірургія в педіатрії : навчально-практичний посібник / П. С. Русак, О. А. Данилов, Ю. П. Кукурудза, В. Ф. Рибальченко. – Житомир – Київ : Косенко, 2006. – 128 с.
24. Макаров А. В. Хвороби стравоходу у дітей / А. В. Макаров, О. А. Данилов, П. П. Сокур [та ін.]. – К.: Видавництво КМАПО ім. П.Л.Шупика, 2003. – 357 с.
25. Макаров А. В. Хімічні опіки стравоходу у дітей та їх наслідки / А. В. Макаров, О. А. Данилов, П. П. Сокур [та ін.]. – К. : Вища школа, 2002. – 107 с.
26. Москаленко В. З. Клиническое прогнозирование, лечение и диспансеризация детей с простым гидронефрозом / В. З. Москаленко, О. П. Минцер, С. В. Веселый. – Севастополь: Вебер, 2002. – 205 с.
27. Москаленко В. З. Редкие случаи в практике детского хирурга / В. З. Москаленко, И. П. Журило, В. К. Литовка. – Донецк: Донеччина, 2004. – 160 с.
28. Николаєва І. Г. Педіатрична хірургія / І. Г. Николаєва. – Одеса, 1999. – 208 с.
29. Опікова травма у дітей : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сушка – Кривий Ріг : Суха Балка, 2003. – 111с.
30. Опухоль Вильмса : учебно-методическое пособие / А. Е. Соловйов, В. Б. Давиденко, В. В. Россихин [и др.] – Запорожье, 2006. – 60 с.
31. Практикум з дитячої хірургії / Б. М. Боднар, В. А. Тлока, В. В. Горячев [та ін.]. – Чернівці : мед. академія, 2001. – 143 с.
32. Природжені вади розвитку травного факту : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. З. Москаленка. – Севастополь : Вебер, 2003. – 102 с.
33. Соловьев А. Е. Детская хирургия : курс лекций / Е. А. Соловьев. – Запорожье, 2002. – 196 с.
34. Соловйов А. Є. Діагностика та лікування інвагінації кишечника у дітей : методичні рекомендації / А. Є. Соловйов, Г. В. Корнієнко, І. В. Нікіфоров. – Київ, 2004. – 20 с.
35. Тести з дитячої хірургії / О. А. Данилов, М. І. Юрченко, О. М. Горбатюк, В. Ф. Рибальченко. – Київ, 2001. – 118 с.
36. Хірургія дитячого віку / за ред. проф. В. І. Сушка. – Київ : Медицина, 2008. – 507 с.
37. Хирургические болезни детского возраста : учебник : В 2 т. / под ред. Ю. Ф. Исакова. – М. : ГЭОТАР–Медиа, 2006. – Т. 1. – 632 с.
38. Хирургические болезни детского возраста: ученик : В 2 т. / под ред. Ю. Ф. Исакова. – М. : ГЭОТАР–Медиа, 2006. – Т. 2. – 584 с.
39. Puri P. Pediatric surgery: Diagnosis and Management / P. Puri, M. Höllwarth / Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2009. – 998 p.

Допоміжна

- 1 Спостереження лімфоми Беркіта, ускладненої гострою кишковою непрохідністю у дитини / Ю. В. Басилайшвілі, С. Ю. Штикер, В. Б. Давиденко // Інтерпретація казуїстичних випадків з точки зору клініко-морфологічної діагностики : матеріали наук.-практ. конф. лікарів-інтернів та молодих вчених (Харків, 15 травня 2018 р.) – Х., 2018. – С. 13–15.
- 2 Сучасні науково-практичні здобутки – основа для забезпечення освітнього процесу з підготовки молодих фахівців з дитячої хірургії / Ю. В. Пащенко, В. Б. Давиденко, В. В. В'юн, Б. Є. Сігаєв, К. Ю. Пащенко, В. В. Лапшин // Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні: матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль,

- 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – С. 236–237.
- 3 Лікарська стійкість збудників гнійно-запальних захворювань у дітей та шляхи її подолання / В. Б. Давиденко, М. М. Мішина, Н. В. Рой, Ю. В. Пащенко // Рациональне використання антибіотиків. Antibiotic resistance STOP! : тези I Міжнародного конгресу (Київ, 15 – 16 листопада 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 39–40.
 - 4 Экспериментально-клиническое обоснование интенсивного лечения гнойно-воспалительных заболеваний у детей / В. Б. Давиденко, М. М. Мишина, С. И. Бевз, Т. Г. Плющ // Perspectives of science and education : the 8th International youth conference (New York, USA, March 29, 2019) . – New York : SLOVO\WORD, 2019. – P. 141–142. – ISBN 978-1-77192-403-0. (видання дальнього зарубіжжя)
 - 5 Роль нейтрофільних позаклітинних пасток в імунному захисті у дітей з вродженим гідронефрозом, ускладненим пієлонефритом / В. Б. Давиденко, М. М. Мішина, І. А. Марченко, Н. В. Рой // Інноваційні технології в хірургії та анестезіології і інтенсивній терапії дитячого віку : зб. наук. праць за матеріалами наук.-практ. конф., Київ, 18–19 жовтня 2019 р. / Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – С. 109–110.
 - 6 Консервативне лікування гемангіом у дітей раннього віку / В. Б. Давиденко, Ю. В. Пащенко, В. П. Вівчарук // Інноваційні технології в хірургії та анестезіології і інтенсивній терапії дитячого віку : зб. наук. праць за матеріалами наук.-практ. конф., Київ, 18–19 жовтня 2019 р. / Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – С. 116–118.
 - 7 Шляхи подолання лікарської стійкості мікробів при гнійно-септичних захворюваннях у дітей : монографія / В. Б. Давиденко, Ю. В. Пащенко, М. М. Мішина [та ін.]. – Харків, 2018. – 132 с., 64 іл.
 - 8 Напрямки хірургічної реабілітації дітей з колоректальними вадами та захворюваннями / Ю. В. Пащенко, К. Ю. Пащенко, В. П. Вівчарук // Клінічна хірургія. – 2018. – Т. 85, № 11.3. – С. 108–109. (фахове видання бази Scopus) [Матеріали наук.-практ. конф. «Акт. проблеми суч. хірургії та колопроктології», присвяч. 110-річ. з дня засн. Наук. Товариства хірургів м. Києва і Київ. області з міжнар. участю, 22 – 23 листоп. 2018 р., Київ]
 - 9 Сучасні тенденції в лікуванні хірургічних гнійно-запальних захворювань у дітей (Давиденко В.Б., Пащенко Ю.В., Данилова В.В., Штикер С.Ю., Рой Н.В.)// Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті.//Мат.45-ї наук.-методичної конференції з інтернатури.- 10 квітня 2019 р.- м.Харків.-с.37
 - 10 Аноректальні мальформації Метод. вказ. для студентів та лікарів-інтернів (доповнені та перероблені). – Харків : ХНМУ, 2021. – 24 с. Ю. В. Басилайшвілі, В. Б. Давиденко, Н. В. Рой
 - 11 Незавершений поворот кишечника Метод. вказ. для студентів та лікарів-інтернів. – Харків Ю. В. Басилайшвілі, Н. В. Рой
 - 12 Хвороба Гіршпрунга Метод. вказ. для студентів та лікарів-інтернів (доповнені та перероблені). – Харків : Ю. В. Басилайшвілі, В. Б. Давиденко, Н. В. Рой

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://distance.knmu.edu.ua/my/>

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE _____

8. ІНШЕ

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами
ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології

Навчальний рік 2026-2027

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент _____

Форма здобуття освіти _____ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»

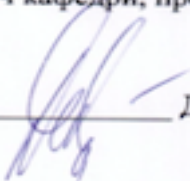
Першого/другого/третього(бакалаврського/магістерського/освітньо-наукового) рівня вищої освіти (обрати потрібне)

Курс ___ 6 ___

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
дитячої хірургії та дитячої
анестезіології

протокол від 27.08.2021р. № 13

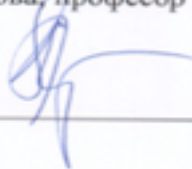
Завідувач кафедри, професор

_____ Давиденко В.Б.

Схвалено методичною комісією
з проблем хірургічного профілю

протокол від 30.08.2021р. № 1

Голова, професор

_____ Сипливий В.О.

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри

Протокол від 27.08.2021р.
“ _____ ” _____ 2021 року № 13

Завідувач кафедри

_____ **В.Б. Давиденко**
(підпис) (ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем

(назва)

Протокол від
“ _____ ” _____ 20__ року №

Голова

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Давиденко Вячеслав Борисович, зав. кафедри, д. мед .наук, професор,
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)
2. Данилова Вікторія Василівна завуч кафедри, к. мед .наук, доцент
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)
3. Басилайшвілі Юрій Валентинович к. мед .наук, доцент
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

(друга сторінка «РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ» друкується на зворотньому боці титульного листа).

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Давиденко Вячеслав Борисович Басилайшвілі Юрій Валентинович Лапшин Вячеслав Васильович Сігаєв Борис Євгенович Данилова Вікторія Василівна Овчаренко Сергій Сергійович
Контактний тел.	+38050 325 55 73 +38099 380 41 43 +38099 380 41 43 +38067 703 36 37 +38067 749 76 65 +38067 571 11 19
E-mail:	davslav47@gmail.com yurii.basyllaishvili@gmail.com vlapshin1948@gmail.com sibor2111@gmail.com vikim6389@gmail.com serg123@i.ua
	КОРПОРАТИВНА ПОШТА ХНМУ vb.davydenko@knmu.edu.ua
	yv.basilaishvili@knmu.edu.ua
	vv.lapshyn@knmu.edu.ua
	by.sihaiev@knmu.edu.ua
	vv.danylova@knmu.edu.ua
	ss.ovcharenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Згідно розкладу учбового відділу
Консультації	Очні консультації: 3 17:00 до 19:00, (посилання на телефони) за попередньою домовленістю Он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM згідно з розкладом
Локація	заняття проводяться в умовах КНП ХОР ОДКЛ № 1, дистанційно – у системах ZOOM, Google meet або MOODLE

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.

Контактний тел. та E-mail кафедри: тел., kharpedurg@yahoo.com

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Дитяча хірургія»

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Дитяча хірургія базується на вивченні студентами пропедевтики дитячих хвороб з доглядом за дітьми, факультетської педіатрії та хірургії, дитячих хвороб та дитячих інфекційних хвороб, й інтегрується з цими дисциплінами.

Вивчення студентами дитячих хвороб і факультетської хірургії, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання дитячої хірургії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності;

Закладає основи здорового дитинства та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності зростаючого організму.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з пропедевтики дитячих хвороб з доглядом за дітьми, факультетської педіатрії та хірургії, дитячих хвороб та дитячих інфекційних хвороб, й інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; для закладання основ здорового дитинства та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності зростаючого організму вивченні фахових дисциплін

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Дитяча хірургія»

1.1 Метою дисципліни «Дитяча хірургія» для студентів є послідовне формування особистості фахівця відповідного рівня освіти (магістра) у вищих медичних навчальних закладах. .

Кінцева мета навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» вищих медичних навчальних закладів впливає із мети освітньої та професійної підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом теоретичних знань, методичної підготовки, практичних умінь і навичок, якими повинен оволодіти спеціаліст.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» є:

- Вивчення студентами різних клінічних проявів вад розвитку, хірургічних захворювань, травм та їх ускладнення у дітей.
- Визначення етіологічних та патогенетичних факторів найбільш поширених хірургічних захворювань у дітей.
- Планування обстеження хворого, інтерпретування результатів лабораторних та інструментальних досліджень при типовому та атиповому перебігу хірургічних захворювань у дітей та їх ускладненнях.
- Проведення диференційної діагностики, обґрунтування і формулювання попереднього клінічного діагнозу вад розвитку та хірургічних захворювань у дітей.
- Визначення лікувальної тактики ведення дитини з вадами розвитку та хворої на основні хірургічні захворювання та травми.
- Інтерпретація загальних принципів лікування, реабілітації, профілактики при вадах розвитку, хірургічних захворюваннях у дітей.
- Діагностування невідкладних станів в клініці дитячої хірургії та визначення тактики надання термінової медичної допомоги дітям при хірургічних вадах розвитку, захворюваннях, травмах та ускладненнях.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

- *інтегральна;*
- *загальні;*
- *спеціальні (фахові, предметні).*

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 Володіти загальними та спеціальними фундаментальними та професійно-орієнтованими знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, необхідними для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 Володіти знаннями щодо психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 проводити збір інформації про пацієнта

ПРН 5 оцінювати результати опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання

ПРН 7 визначати характер, принципи лікування захворювань

ПРН 8 визначати необхідну дієту, режим праці та відпочинку при лікуванні захворювань

ПРН 9 визначати тактику ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 10 проводити діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

ПРН 15 виконувати медичні маніпуляції

ПРН 16 оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення

ПРН 17 вміти вести медичну документацію, обробляти державну, соціальну та медичну інформацію

ПРН 18 здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 20 застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 дотримуватись етичного кодексу лікаря, що забезпечує сформованість фахівця з належними особистими якостями

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

(реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим
6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
8. Здатність працювати в команді.
9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
10. Здатність працювати автономно.
11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність до розуміння предметної області за освітньою діяльністю.

СК2. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у своєчасному обстеженні та лікуванні

СК3. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його основні функції

СК4. Здатність враховувати медичні, психологічні, соціальні аспекти у практиці дитячого хірурга

СК5. Здатність виконувати базові компоненти обстеження з дитячої хірургії та педіатрії: спостереження, опитування, аускультация та перкусія, пальпація, вимірювання та тестування, документувати їх результати

СК6. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.

СК7. Здатність інтерпретувати результати досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК8. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК9. Здатність представлення результатів досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК9. Дотримання етики та академічної доброчесності.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1. - інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
2. - питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень;
3. - основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії), основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії;
4. - клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, педіатричною) патологією;
5. - провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого;
6. - визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
7. - чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
8. - надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, методи зупинки зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
9. - визначити покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
10. - провести покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
11. - провести диференційну діагностику захворювання у дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна (вибіркова)	
Загальна кількість годин – 60	Спеціальність: 228 «Педіатрія» (шифр і назва)	Рік підготовки (курс):	
		6-й	6-й
		Семестр	
		11, 12-й	11, 12-й
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних –40 самостійної роботи студента - 20	Освітній ступінь: ОПП	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		20 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумковою контролю: залік, <u>диф. залік</u> або іспит			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

2.2.2 Семінарські заняття -

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вади розвитку, які супроводжуються кишковою непрохідністю.	5		
2	Вади розвитку товстої кишки (аноректальні вади)	5		
3	Гастрошизис, пупкова та пахвинна грижі). Крипторхізм	5		
4	Вади розвитку сечової та статеві систем (гідронефроз) Міхурово-сечовідний рефлюкс Вади розвитку сечівника та сечового міхура	5		
5	Вади розвитку опорно-рухового апарату (врожений вивих стегна, вроджена клишоногість, вроджена м'язова кривошия).	5		
6	Особливості знеболювання у дітей	5		
7	Основні методи реанімації та інтенсивної терапії у дітей	5		
8	Підсумковий контроль знань. Диференційний залік	5		
	Всього годин	40		

2.2.4. Лабораторні заняття

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Хвороба Гіршпрунга	5		
2	Вади розвитку передньої черевної стінки (ембріональні грижі пупкового канатика	5		
3	Рентгенологічні методи дослідження	5		
4	Хімічні опіки стравоходу	5		
	Всього годин	20		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство (навчання в парах), віртуальна консультація, віртуальна операційна, стандартизований пацієнт, використання манекенів високого рівня, міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю:

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий контроль. Також передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (*за вибором*): традиційні види завдань: написання реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення дисципліни у формі заліку.

Застосовуються наступні методи визначення рівня підготовки студентів:

1. Відповіді на контрольні питання.
2. Комп'ютерні тести.
3. Розв'язування клінічних ситуаційних задач.
4. Оцінка та трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень.
5. Контроль оволодіння практичними навичками.

Підсумковий контроль здійснюється на підсумкових контрольних заняттях. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Для тих студентів, які хочуть поліпшити оцінку з дисципліни, по завершенню вивчення дисципліни навчальним планом передбачено термін для перескладання.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу»

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) та підсумкові заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицями 1 – 3.

Перерахунок середньої оцінки за ПНД та ПЗ для дисципліни, що завершуються диференційованим заліком, яку має набрати студент для допуску до диференційованого заліку – 70 балів, мінімальна позитивна оцінка на диференційованому заліку.

Таблиця 1

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200
4.97-4,99	199
4.95-4,96	198
4.92-4,94	197
4.9-4,91	196
4.87-4,89	195
4.85-4,86	194
4.82-4,84	193
4.8-4,81	192
4.77-4,79	191
4.75-4,76	190
4.72-4,74	189
4.7-4,71	188
4.67-4,69	187
4.65-4,66	186
4.62-4,64	185
4.6-4,61	184
4.57-4,59	183
4.54-4,56	182
4.52-4,53	181
4.5-4,51	180
4.47-4,49	179
4.45-4,46	178

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.22-4,23	169
4.19-4,21	168
4.17-4,18	167
4.14-4,16	166
4.12-4,13	165
4.09-4,11	164
4.07-4,08	163
4.04-4,06	162
4.02-4,03	161
3.99-4,01	160
3.97-3,98	159
3.94-3,96	158
3.92-3,93	157
3.89-3,91	156
3.87-3,88	155
3.84-3,86	154
3.82-3,83	153
3.79-3,81	152
3.77-3,78	151
3.74-3,76	150
3.72-3,73	149
3.7-3,71	148
3.67-3,69	147

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.45-3,46	138
3.42-3,44	137
3.4-3,41	136
3.37-3,39	135
3.35-3,36	134
3.32-3,34	133
3.3-3,31	132
3.27-3,29	131
3.25-3,26	130
3.22-3,24	129
3.2-3,21	128
3.17-3,19	127
3.15-3,16	126
3.12-3,14	125
3.1-3,11	124
3.07-3,09	123
3.05-3,06	122
3.02-3,04	121
3-3,01	120
Менше 3	Недостатньо

4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Таблиця 2

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» – 16 балів; «4» – 13 балів; «3» – 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінка з дисципліни

Оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне балів, які переводяться у 120-бальну шкалу ЕСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на дифференційованому заліку (табл. 2).

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами дифференційованого заліку – 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та дифференційованого заліку – 50 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час дифференційованого заліку.

**Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Таблиця 3

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180 – 200	A	Відмінно
160 – 179	B	Добре
150 – 159	C	Добре
130 – 149	D	Задовільно
120 – 129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диф.заліку:

1. Ембріогенез вроджених кіст легень.
2. Клінічний перебіг вроджених кіст легень.
3. Клінічні прояви кістозних захворювань легень.
4. Лікування вроджених кіст легень.
5. Етіологія вродженої емфіземи легень.
6. Клінічні прояви та форми вродженої емфіземи.
7. Лікування вродженої емфіземи легень.
8. Атрезія стравоходу та «Vacterl-асоціація».
9. Форми атрезії стравоходу та клінічні прояви.
10. Діагностика атрезії стравоходу.
11. Лікування атрезії стравоходу.
12. Класифікація діафрагмальних гриж.
13. Клінічні прояви діафрагмальних гриж. «Асфіктичне защемлення».
14. Діагностика та диференційна діагностика діафрагмальних гриж.
15. Оперативне лікування діафрагмальних гриж.
16. Вроджений пілоростеноз. Клініка. Діагностика. Лікування.
17. Класифікація вродженої кишкової непрохідності.
18. Клініка високої та тонкокишкової непрохідності.
19. Клініка низької кишкової непрохідності.
20. Діагностика вродженої кишкової непрохідності.
21. Обсяг оперативного втручання при вродженій кишковій

непрохідності.

22. Грижа пупкового канатика. Класифікація. Клініка. Лікування.

23. Гастрошизис. Клініка. Диференційна діагностика. Лікування.

24. Пупкова грижа. Клініка. Лікування.

25. Пахова грижа. Клініка. Диференційна діагностика. Лікування.

Ускладнення.

26. Гідронефроз. Причини. Клініка. Діагностика. Лікування.

27. Міхурово-сечовідний рефлюкс. Класифікація. Клініка. Діагностика.

Лікування.

28. Вади розвитку сечівника. Методи діагностики, ускладнення.

Лікування

3.3. Контрольні питання

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

3.5. Правила оскарження оцінки

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором та COVID-19 (або відмітка про вакцинацію).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
 - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
 - пити безалкогольні напої;
 - фотографувати слайди презентацій;
 - брати активну участь у ході заняття).
 - заборонено:
 - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
 - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
 - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
 - грати в азартні ігри;
 - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
 - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

(до 10 джерел за останні 5 років, 2-3 з яких міжнародні)

Базова

1. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. І. Сушка. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2003. – 344 с.
2. Атлас детской оперативной хирургии / под ред. П. Пури, М. Гольварта ; пер. с англ. ; под общ. ред. проф. Т. К. Немиловой. – М. : МЕДпресс-информ, 2009. – 648 с.
3. Баиров Г. А. Детская травматология / Г. А. Баиров. – СПб. : Питер, 2000.
4. Баиров Г. А. Неотложная хирургия детей / Г. А. Баиров. – Л. : Медицина, 1983.
5. Баиров Г. А. Срочная хирургия детей / Г. А. Баиров. – СПб. : Питер, 1997.
6. Баиров Г. А. Травматология детского возраста / Г. А. Баиров. – Л.: Медицина, 1976.
7. Боднар Б. М. Гострий брижовий лімфаденіт у дітей / Б. М. Боднар, С. В. Шестозуб. – Чернівці : мед. академія, 2003. – 108 с.
8. Вади розвитку у дітей : навчально-методичний посібник / В. А. Дігтяр, В. І. Сушко, Л. М. Харитонюк [та ін.] – Дніпропетровськ, 2011. – 334 с.
9. Возіанов О. Ф. Вроджені вади сечових шляхів у дітей / О. Ф. Возіанов, Д. А. Сеймівський, В. С. Бліхар. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2000. – 220 с.
10. Волков М. В. Ортопедия и травматология детского возраста / М. В. Волков, Тер-Егзарово. – М. : Медицина, 1983.
11. Грона В. М. Курс лекцій по дитячій хірургії : учбовий посібник / В. М. Грона. – Донецьк, 2007. – 265 с.
12. Диагностика, лечение и клиническое прогнозирование осложненного течения острой хирургической патологии живота у детей / В. З. Москаленко, О. П. Минцер, С. В. Веселый, А. А. Лосицкий. – Севастополь : Вебер, 2003. – 282 с.
13. Долецкий С. Я. Детская хирургия / С. Я. Долецкий, Ю. Ф. Исаков. – М. : Медицина, 1970. – Т. 1–2.
14. Дронов А. Ф. Хирургические заболевания крови у детей / А. Ф. Дронов. – М., 1999.
15. Исаков Ю. Ф. Абдоминальная хирургия у детей / Ю. Ф. Исаков, З. А. Степанов, Т. В. Красовская. – 1988.
16. Исаков Ю. Ф. Детская хирургия : национальное руководство / Ю. Ф. Исаков, А. Ф. Дронов. – М. : Медицина, 2009. – 1641 с.
17. Исаков Ю. Ф. Детская хирургия : учебник / Ю. Ф. Исаков, С. Я. Долецкий. – М. : Медицина, 1982.
18. Исаков Ю. Ф. Хирургические болезни у детей / Ю. Ф. Исаков. – М., 1998.

19. Кривченя Д. Ю. Диагностика и лечение ожогов пищевода у детей / Д. Ю. Кривченя, А. Г. Дубровин, М. В. Гулаева. – К. : Книга плюс, 2001. – 224 с.
20. Кривченя Д. Ю. Уроджені вади легенів у дітей / Д. Ю. Кривченя, С. В. Лисак, Л. Ф. Чумакова. – К., 2001. – 248 с.
21. Кривченя Д. Ю. Хірургічні захворювання у дітей / Д. Ю. Кривченя, С. В. Лисак, О. М. Плотніков. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 256 с.
22. Кукуруза Ю. П. Комплексне лікування гострого гематогенного остеомієліту у дітей / Ю. П. Кукуруза, П. С. Русак. – Житомир : Косенко, 2004. – 140 с.
23. Лапароскопічна хірургія в педіатрії : навчально-практичний посібник / П. С. Русак, О. А. Данилов, Ю. П. Кукуруза, В. Ф. Рибальченко. – Житомир – Київ : Косенко, 2006. – 128 с.
24. Макаров А. В. Хвороби стравоходу у дітей / А. В. Макаров, О. А. Данилов, П. П. Сокур [та ін.]. – К.: Видавництво КМАПО ім. П.Л.Шупика, 2003. – 357 с.
25. Макаров А. В. Хімічні опіки стравоходу у дітей та їх наслідки / А. В. Макаров, О. А. Данилов, П. П. Сокур [та ін.]. – К. : Вища школа, 2002. – 107 с.
26. Москаленко В. З. Клиническое прогнозирование, лечение и диспансеризация детей с простым гидронефрозом / В. З. Москаленко, О. П. Минцер, С. В. Веселый. – Севастополь: Вебер, 2002. – 205 с.
27. Москаленко В. З. Редкие случаи в практике детского хирурга / В. З. Москаленко, И. П. Журило, В. К. Литовка. – Донецк: Донеччина, 2004. – 160 с.
28. Николаева І. Г. Педіатрична хірургія / І. Г. Николаева. – Одеса, 1999. – 208 с.
29. Опікова травма у дітей : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сушка – Кривий Ріг : Суха Балка, 2003. – 111с.
30. Опухоль Вильмса : учебно-методическое пособие / А. Е. Соловйов, В. Б. Давиденко, В. В. Россихин [и др.] – Запорожье, 2006. – 60 с.
31. Практикум з дитячої хірургії / Б. М. Боднар, В. А. Тлока, В. В. Горячев [та ін.]. – Чернівці : мед. академія, 2001. – 143 с.
32. Природжені вади розвитку травного факту : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. З. Москаленка. – Севастополь : Вебер, 2003. – 102 с.
33. Соловьев А. Е. Детская хирургия : курс лекций / Е. А. Соловьев. – Запорожье, 2002. – 196 с.
34. Соловйов А. Є. Діагностика та лікування інвагінації кишечника у дітей : методичні рекомендації / А. Є. Соловйов, Г. В. Корнієнко, І. В. Нікіфоров. – Київ, 2004. – 20 с.
35. Тести з дитячої хірургії / О. А. Данилов, М. І. Юрченко, О. М. Горбатюк, В. Ф. Рибальченко. – Київ, 2001. – 118 с.
36. Хірургія дитячого віку / за ред. проф. В. І. Сушка. – Київ : Медицина, 2008. – 507 с.
37. Хирургические болезни детского возраста : учебник : В 2 т. / под ред. Ю. Ф. Исакова. – М. : ГЭОТАР–Медиа, 2006. – Т. 1. – 632 с.
38. Хирургические болезни детского возраста: ученик : В 2 т. / под ред. Ю. Ф. Исакова. – М. : ГЭОТАР–Медиа, 2006. – Т. 2. – 584 с.
39. Puri P. Pediatric surgery: Diagnosis and Management / P. Puri, M. Höllwarth / Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2009. – 998 p.

Допоміжна

1. Гигантское абдоминально-мошоночное гидроцеле у ребенка / И. П. Журило, В. Н. Мальцев, А. М. Харагезов [и др.] // Хірургія дитячого віку. – 2014. – № 1/2. – С. 79–81.
2. Клінічні випадки лікування дітей зі сторонніми предметами шлунково-кишкового тракту / В. Я. Бойко, Я. Я. Піц, О. В. Парух, І. І. Сегін // Хірургія дитячого віку. – 2015. – № 1/2 (50-51). – С. 39–42.
3. Навроцький В. А. Особливості діагностики гострого апендициту в дітей на тлі гіпоглікемічної ацетонурії / В. А. Навроцький // Хірургія дитячого віку. – 2014. – № 1/2. – С. 28–31.
4. Пащенко К. Ю. Перспективні напрямки в профілактиці неспроможності кишкових анастомозів при лікуванні вродженої непрохідності тонкої кишки / К. Ю. Пащенко, В. Б. Давиденко, О. В. Піонтковська // Медичні перспективи. – 2013. – Т. 18, № 3 (ч.2). – С. 150–155.

5. Підвищення ефективності протимікробної терапії при лікуванні дітей з тяжкими гнійно-запальними захворюваннями на основі пригнічення біоплівкоутворення та врахування біоритмічних властивостей мікроорганізмів / В. Б. Давиденко, М. М. Мішина, В. В. М'ясоєдов [та ін.] // Хірургія дитячого віку. – 2015. – № 3/4. – С. 71–76.
6. Случай полного удвоения левого яичка у ребенка / С. В. Веселый, И. П. Журило, А. В. Черкун [и др.] // Хірургія дитячого віку. – 2014. – № 1/2. – С. 66–69.
7. Сушко В. І. Методичні розробки до практичних занять та самопідготовки з дитячої хірургії для студентів V курсу медичного факультету / В. І Сушко. – Дніпропетровськ, 1999. – 86 с.
8. Сушко В. И. Ведущие синдромы в хирургии детского возраста : методическое пособие для студентов-иностранцев VI курса и врачей-интернов / В. И. Сушко. – Днепропетровск, 2000. – 78 с.
9. Сушко В. И. Пороки развития и хирургические заболевания новорожденных : методическое пособие для студентов-иностранцев / В. И. Сушко. – Днепропетровск, 2000. – 30 с.
10. Congenital anomaly band, a rare cause of intestinal obstruction in children. Case report / A. Galván-Montaño, M. Trejo-Ávila, S. García-Moreno, A. Pérez González // Cir. Cir. – 2016. – PII: S0009-7411(15)00261-3. – DOI: 10.1016/j.circir.2015.10.011.
11. Laparoscopic versus open surgery in complicated appendicitis in children less than 5 years old: a six-year single-centre experience / R. Guanà, L. Lonati, S. Garofalo [et al.] // Surg. Res. Pract. – Vol. 2016. – ID 4120214. – 5 p. – DOI: 10.1155/2016/4120214.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. **Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE** _____
 2.
-

8. ІНШЕ

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та

можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dvsc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра нейрохірургії
Навчальний рік 2026 - 2027

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Хірургія з дитячою хірургією
(нейрохірургія)

Нормативний компонент нормативний чи вибірковий освітній

Формат очна навчання
(очна; змішана; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія», другий (магістерський) рівень
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»

Першого/другого/третього (бакалаврського/магістерського/освітньо-наукового)
рівня вищої освіти (обрати потрібне)

Курс 6

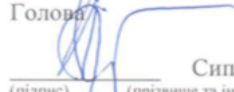
Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
нейрохірургії №2

Протокол від
“ ” 2021 року №

Завідувач кафедри
 проф. В.О.Пятікоп
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем професійної підготовки **хірургічного
профілю**

Протокол від
“ ” 2021 року №

Голова
 Сипливий В.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Дані про викладача, що викладає дисципліну

Прізвище, ім'я по батькові викладача	П'ятикоп Володимир Олександрович
Контактний тел.	+380503035092
E-mail:	pyatikopv@gmail.com
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Циганков Олександр Васильович
Контактний тел.	+380505196240
E-mail:	
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Чмут Віктор Олексійович
Контактний тел.	+30672995889
E-mail:	
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Кутовой Ігор Олександрович
Контактний тел.	+380503002550
E-mail:	igorkutovoy@gmail.com
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Масалітін Ігор Миколайович
Контактний тел.	+380503003906
E-mail:	Im.masalitin@knmu.edu.ua
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Сергієнко Юлія Геннадіївна
Контактний тел.	+380509603676
E-mail:	Yh.serhiienko@gmail.com
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Бабалян Юрій Олександрович
Контактний тел.	+30506549404
E-mail:	Babalyan_y@ukr.net
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові	Наталія Ігорівна Завгородня
----------------------------	-----------------------------

викладача	
Контактний тел.	+380957173508
E-mail:	Ni.zavgorodnia@knmu.edu.com
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Кравцова Анна Віталіївна
Контактний тел.	+380509478939
E-mail:	Av.kravtsova@knmu.edu.com
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Стогній Артем Володимирович
Контактний тел.	+380506549404
E-mail:	Av.stohnii@knmu.edu.com
Розклад занять	згідно з розкладом
Консультації	згідно зі стендом

Очні консультації: за попередньою домовленістю;

Он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM згідно з розкладом;

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=418>

Місцезнаходження кафедри: м.Харків, пр.Незалежності 13

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Нейрохірургія» складений відповідно до Закону України «Про вищу освіту» фахівців третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань – 22 «Охорона здоров'я», спеціальності – 228 «Педіатрія», навчальної програми «Нейрохірургія», освітньої кваліфікації «Лікар педіатр».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дисципліна передбачає вивчення нейрохірургії за основними її розділами: «Травматичні ураження нервової системи», «Судинні захворювання головного та спинного мозку», «Пухлини головного та спинного мозку», «Остеохондроз», «Гідроцефалія», «Функціональна та відновна нейрохірургія. Хірургія болю», «Військово-польова хірургія, нейрохірургія» при цьому наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, невідкладного лікування та профілактики основних і найбільш розповсюджених нейрохірургічних захворювань. Значна увага приділяється формуванню у студентів навичок збору анамнезу, проведення обстеження та диференційної діагностики нейрохірургічних захворювань із різноманітним клінічним перебігом та їх ускладненнями, на практиці вивчаються сучасні підходи до діагностики, принципів лікування та профілактики на засадах доказової медицини, а також невідкладні стани в нейрохірургічній практиці. Студенти приймають участь в діагностично-лікувальному процесі амбулаторних, стаціонарних пацієнтів під керівництвом асистентів і доцентів кафедри. Також передбачено ознайомлення з лікувально-профілактичними заходами, які найчастіше застосовуються в нейрохірургічній практиці. Вивчення дисципліни «Нейрохірургія» сприяє формуванню цілісного уявлення про будову та функціонування нервової системи, етіологію та патогенез нейрохірургічних захворювань; поглибленню теоретичної та практичної підготовки, набуттю професійних практичних навичок для самостійної лікарської діяльності.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є захворювання нервової системи, які потребують хірургічного лікування, що відносяться до компетенції нейрохірургії, особливості їх клінічного перебігу, основні діагностичні та лікувальні маніпуляції, що застосовуються в нейрохірургічній практиці.

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Забезпечити академічну підготовку з нейрохірургії та підготовку випускників до професійної діяльності лікаря на відповідній первинній посаді шляхом набуття загальних та спеціальних компетентностей, сфера застосування яких щонайменше описується визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової, судової та військової експертизи.

1.2. Основними завданнями вивчення нейрохірургії є:

1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні нейрохірургічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані

анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз нейрохірургічного захворювання.

2. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями внутрішніх органів з залученням нервової системи для проведення диференційної діагностики захворювань.

3. Визначати остаточний клінічний нейрохірургічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

4. Встановлювати діагноз невідкладних станів у нейрохірургії за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу.

5. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування нейрохірургічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

6. Визначати тактику ведення нейрохірургічного пацієнта при соматичній патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

7. Проводити лікування основних нейрохірургічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи

8. Виконувати нейрохірургічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

1.3 Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральної: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.;

загальних компетентностей:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих

обов'язків

ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК10 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальних (фахових) компетентностей:

ФК1 – Навички опитування

ФК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лібораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань

ФК5 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань

ФК6 – Здатність до діагностування невідкладних станів

ФК7 – Здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги

ФК8 – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

ФК9 – Навички виконання медичних маніпуляцій

ФК10 – Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяродового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та метода контрацепції

ФК11 – Здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних та протиепідемічних заходів, у тому числі щодо інфекційних хвороб

ФК12 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ФК13 – Здатність до проведення експертизи працездатності

ФК14 – Здатність до ведення медичної документації

ФК15 – Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації

ФК16 – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, оціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

ФК17 – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів

ФК18 – Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню, та проведення маркетингу медичних послуг.

Науково-дослідницька робота студента спрямована на формування в учнів наступних універсальних (ЖК) і професійних (ПК) компетенцій

№ п/п	Код компетенції	Склад компетенції	В результаті вивчення дисципліни докторанти повинні:			
			Знати	Вміти	Володіти	Оціночні засоби
1	2	3	4	5	6	7
1.	УК-1	здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях	методи критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень, а також методи генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань в тому числі в міждисциплінарних областях	аналізувати альтернативні варіанти вирішення дослідницьких і практичних завдань і оцінювати потенційні виграші / програші реалізації цих варіантів	навичками критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень і результатів діяльності за рішенням дослідних і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях	Тести, ситуаційні задачі, співбесіди
2.	ПК-1	здатність і готовність до наукових досліджень у вивченні етіології, патогенезу нейрохірургічних захворювань, клінічних і патофізіологічних проявів патології внутрішніх органів з використанням клінічних, лабораторних, променевих, імунологічних, генетичних, патоморфологічних,	методи критичного аналізу і оцінки клінічних і патофізіологічних проявів нейрохірургічної патології з використанням клінічних лабораторних, променевих, імунологічних, генетичних, патоморфологічних, біохімічних та інших методів досліджень	аналізувати альтернативні варіанти вирішення дослідницьких і практичних завдань і оцінювати потенційні виграші / програші реалізації цих варіантів	навичками критичного аналізу і оцінки клінічних патофізіологічних проявів нейрохірургічної патології з використанням клінічних лабораторних, променевих, імунологічних, генетичних, патоморфологічних, біохімічних та інших методів досліджень	Тести, ситуаційні задачі, співбесіди

		біохімічних та інших методів досліджень				
3.	ПК-2	здатність і готовність до вдосконалення лабораторних, інструментальних та інших методів обстеження хірургічних хворих, удосконалення діагностики та диференціальної діагностики	методи критичного аналізу і оцінки клінічних і патофізіологічних проявів нейрохірургічної патології з використанням клінічних лабораторних, променевих, імунологічних, генетичних, патоморфологічних, біохімічних та інших методів досліджень і диференціальної діагностики	аналізувати альтернативні варіанти вирішення дослідницьких і практичних завдань і оцінювати потенційні вигоди / програші реалізації цих варіантів	навичками критичного аналізу і оцінки клінічних патофізіологічних проявів нейрохірургічної патології з використанням клінічних лабораторних, променевих, імунологічних, генетичних, патоморфологічних, біохімічних та інших методів досліджень і диференціальної діагностики	Тести, ситуаційні задачі, співбесіди
4.	ПК-3	здатність і готовність до вивчення механізмів дії, ефективності та безпеки лікарських препаратів і немедикаментозних способів впливу, вдосконалення та оптимізації лікувальних заходів, профілактики виникнення нейрохірургічних захворювань	методи критичного аналізу і оцінки ефективності та безпеки лікарських препаратів і немедикаментозних способів впливу, вдосконалення та оптимізації лікувальних заходів, профілактики виникнення нейрохірургічних захворювань	аналізувати альтернативні варіанти вирішення дослідницьких і практичних завдань і оцінювати потенційні вигоди / програші реалізації цих варіантів	навичками критичного аналізу і оцінки ефективності та безпеки лікарських препаратів і немедикаментозних способів впливу, вдосконалення та оптимізації лікувальних заходів, профілактики виникнення нейрохірургічних захворювань	Тести, ситуаційні задачі, співбесіди

Компетенції забезпечують інтегральний підхід в навчанні докторантів філософії. У компетенціях виражені вимоги до результатів освоєння програми другого(магістерського) рівня вищої освіти.

**2. Інформаційний обсяг НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Нейрохірургія»(за спеціальністю 228 «Педіатрія»)
Всього годин: 45/1,5 кредитів
(лекцій - 10, практичних та СРС - 35).**

Програма з актуальних питань дитячої нейрохірургії на 6 році другого(магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія», передбачає вивчення актуальних питань дитячої нейрохірургії за основними її розділам: травми периферичної нервової системи, травми хребта та спинного мозку, черепно-мозкова травма, пухлини спинного мозку, пухлини головного мозку, пухлини периферичної нервової системи, судинні захворювання головного та спинного мозку, дитяча нейрохірургія, гідроцефалія, основи пластичної та реконструктивної нейрохірургії, остеохондроз, невідкладні стани у нейрохірургії.

Згідно з навчальним планом підготовки, дисципліна «Нейрохірургія» (45 годин/1,5 кредитів) вивчається студентами на 6 році навчання за спеціальністю 228 «Педіатрія». Орієнтовна тривалість лекцій, практичних та семінарських занять – 2 години.

Програма дисципліни налічує всього годин: 45/1,5 кредитів (аудиторних – 45: лекції - 10, практичні - 20 та самостійних заняття - 15), до складу якої входять 5 блоків змістових модулів.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів актуальних питань дитячої нейрохірургії. У лекційному курсі максимально використовують дидактичні засоби (мультимедійні презентації, графологічні структури, демонстрацію роботи з комп'ютерними програмами по обчислюванню статистичних величин). Лекційний та практичний етапи навчання студентів складаються переважно таким чином, щоб лекції або передували відповідним практичним заняттям, або, при ротації модулів, начитувались одним блоком.

Кафедра при викладанні курсу «Нейрохірургія» має право здійснювати перерозподіл навчальних годин усередині змістових модулів в межах програми залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямків наукових досліджень, екологічних особливостей регіону, але повинні виконати у цілому обсяг вимог дисципліни згідно з кінцевими цілями ОКХ і ОПШ за напрямом підготовки та навчальним планом.

**3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ
«Нейрохірургія»
(за спеціальністю 228 «Педіатрія»)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

«ЧЕРЕПНО-МОЗКОВА ТРАВМА»

Конкретні цілі:

- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину травматичних уражень черепу і головного мозку та їх ускладнень
- інтерпретувати механізми ушкодження кісток черепу та головного мозку, враховуючи їх анатомо-фізіологічні та вікові особливості
- визначити методи клінічної та інструментальної діагностики залежно від виду травматичного ураження та його можливих ускладнень
- оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з нейротравмою
- провести попередню оцінку тяжкості стану хворих залежно від виду травматичного ураження
- диференціювати різні види травматичних уражень черепу та головного мозку
- визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з нейротравмою

- визначити алгоритми консервативного та хірургічного лікування травматичних ушкоджень черепа і головного мозку та їх ускладнень
- визначити покази до невідкладних оперативних втручань при нейротравмі та пояснити основні їх принципи
- засвоїти основні ускладнення та наслідки нейротравми, визначити фактори ризику виникнення цих ускладнень та наслідків
- пояснити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих із нейротравмою
- продемонструвати володіння методами відновного лікування хворих з наслідками травматичних ушкоджень головного мозку
- продемонструвати вміння надавати невідкладну медичну допомогу при невідкладних станах у хворих із нейротравмою
- знати особливості клініки та невідкладної допомоги при вогнепальних пораненнях кісток черепа та головного мозку

Закрита ЧМТ. Класифікація. Клініка, діагностика та лікування струсу, забою і стиснення головного мозку. Родова ЧМТ. Надання першої допомоги хворим з ЧМТ на місці пригоди та на догоспітальному етапі. Сучасні методи діагностики, оцінка їх інформативності. Тріщини і переломи черепа. Покази до хірургічного лікування при ЧМТ в гострому і віддаленому періодах. Методи розкриття порожнини черепа, принципи операцій на головному мозку. Методи зупинки кровотечі з м'яких тканин голови, твердої мозкової оболонки, судин мозкової тканини. Ранні та пізні ускладнення при закритій ЧМТ. Консервативне лікування ЧМТ у віддаленому періоді захворювання. Реабілітація та реадaptaція хворих, які перенесли закриту ЧМТ. Особливості перебігу черепно-мозкової травми в залежності від віку. Особливості хірургічного лікування ЧМТ у осіб похилого віку. Відкрита ЧМТ, класифікація, клініка, діагностика. Комбінована та поєднана ЧМТ, особливості клініки та діагностики. Принципи надання невідкладної допомоги хворим з відкритою, комбінованою та поєднаною ЧМТ на місці пригоди та на різних етапах евакуації. Допоміжні методи дослідження при діагностиці ЧМТ. Первинна хірургічна обробка відкритих проникаючих і непроникаючих поранень черепа і головного мозку. Ранні та пізні ускладнення при відкритій ЧМТ, принципи хірургічного лікування. Пластика дефектів кісток черепа. Вогнепальні поранення черепа і головного мозку, їх Класифікація та клініка. Перша медична допомога при пораненнях черепа на полі бою. Медичне сортування і зміст медичної допомоги на етапах евакуації. Особливості перебігу ЧМТ в залежності від віку та соматичного стану хворих. Пологова ЧМТ, невідкладна допомога, принципи лікування та профілактики. Диспансерне спостереження, реабілітація хворих, які перенесли відкриту ЧМТ.

МОДУЛЬ 2

«ТРАВМИ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ. ОСТЕОХОНДРОЗ. ТРАВМИ ПЕРИФЕРИЧНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ»

Конкретні цілі:

- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину травматичних ушкоджень спинного мозку і периферичних нервів та їх ускладнень інтерпретувати механізми ушкодження різних відділів нервової системи, враховуючи їх анатомо-фізіологічні особливості та вікові особливості
- визначити методи клінічної та інструментальної діагностики в залежності від виду травматичного ушкодження нервової системи та його можливих ускладнень
- оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з нейротравмою
- провести попередню оцінку важкості стану хворих в залежності від виду травматичного ушкодження нервової системи
- диференціювати різні види травматичних ушкоджень нервової системи;

- визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з травматичними ураженнями нервової системи
- визначити алгоритми консервативного та хірургічного лікування травматичних уражень нервової системи та їх ускладнень
- визначити покази до невідкладних оперативних втручань при травмі нервової системи та пояснити основні їх принципи;
- засвоїти основні ускладнення та наслідки травматичних уражень нервової системи, визначити фактори ризику виникнення цих ускладнень та наслідків
- пояснити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з травмами нервової системи
- продемонструвати володіння методами відновного лікування хворих з наслідками травматичних уражень нервової системи
- продемонструвати вміння надавати невідкладну медичну допомогу при невідкладних станах у хворих з травматичними ураженнями нервової системи
- знати особливості клініки та невідкладної допомоги при вогнепальних поранення, хребта та спинного мозку, периферичних нервів
- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину дегенеративних захворювань хребта і міжхребцевих дисків, що супроводжуються компресійними ураженнями спинного мозку або його корінців
- пояснити патогенез розвитку ускладнень при остеохондрозі
- визначити методи клінічної та інструментальної діагностики при остеохондрозі
- оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з остеохондрозом
- диференціювати різні види компресійних уражень спинного мозку та його корінців
- визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з синдромом гострої компресійної мієлопатії та радикулярним больовим синдромом
- визначити алгоритми консервативного та хірургічного лікування остеохондрозу, пояснити принципи хірургічного лікування
- визначити покази до невідкладних оперативних втручань при остеохондрозі
- продемонструвати вміння надавати невідкладну медичну допомогу при радикулярному больовому синдромі
- продемонструвати володіння методами відновного післяопераційного лікування хворих з остеохондрозом, визначати прогноз

Травми хребта та спинного мозку. Травми периферичної нервової системи. Етіопатогенез травматичних уражень хребта та спинного мозку. Класифікація. Клініка різних видів ушкоджень спинного мозку і хребта в залежності від рівня ушкодження. Клінічна та інструментальна діагностика. Оцінка виявлених змін при застосування допоміжних методів діагностики травматичних ушкоджень спинного мозку і хребта. Невідкладна допомога хворим із травматичними ураженнями хребта та спинного мозку, основні методи та принципи транспортної іммобілізації хворих в залежності від рівня ушкодження. Показання до хірургічного лікування при хребетноспинномозковій травмі. Сучасні методи лікування ушкоджень спинного мозку і хребта. Профілактика і лікування ускладнень в гострому і віддаленому періодах. Реабілітаційне лікування хворих. Вогнепальні поранення хребта та спинного мозку. Клінічна картина і діагностика. Періоди клінічного перебігу. Перша медична допомога на полі бою. Обсяг медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Множинна травма голови, хребта і інших ділянок людини (тулуба, кінцівок). Медична допомога у польових умовах і екстремальних ситуаціях. Особливості підготовки до евакуації. Положення про нетранспортабельність. Класифікація травматичних ушкоджень периферичних нервів. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога хворим з травматичним ушкодженням периферичних нервів. Компресійно-ішемічні (тунельні) невротії. Алгоритм визначення тактики лікування відкритих та закритих ушкоджень периферичних нервів. Основні принципи та методи оперативних втручань при травмі периферичних нервів в залежності від виду, рівня

та механізму ушкодження. Принципи відновного лікування хворих в післяопераційному періоді. Особливості перебігу травми периферичних нервів та хірургічного лікування у осіб похилого віку. Остеохондроз Класифікація. Патогенез. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога при радикулярному больовому синдромі. Показання до хірургічного лікування при остеохондрозі і його принципи в залежності від рівня та ступеня ураження. Відновне лікування в післяопераційному періоді, реабілітація хворих. Профілактика остеохондрозу. Реабілітація і соціальна реадаптація хворих із захворюванням спинного мозку і хребта.

МОДУЛЬ 3

«ПУХЛИНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ»

Конкретні цілі:

- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину пухлин головного мозку та пухлиноподібних захворювань головного мозку
- пояснити механізми розвитку клінічної картини об'ємних уражень головного мозку, загальноомозкової, вогнищевої симптоматики, дислокаційних синдромів, враховуючи анатомо-фізіологічні особливості головного мозку та особливості ліквороциркуляції
- визначити методи клінічної та інструментальної діагностики об'ємних уражень головного мозку
- оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з пухлинами головного мозку
- диференціювати різні види об'ємних уражень головного мозку
- визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з синдромом гострої внутрішньочерепної гіпертензії та дислокаційними синдромами
- визначити алгоритми лікування хворих з пухлинами головного мозку, пояснити основні принципи існуючих методів лікування
- пояснити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з пухлинами головного мозку
- визначати прогноз при пухлинах головного мозку, продемонструвати володіння основними принципами медичної та соціальної реабілітації цієї категорії хворих
- продемонструвати вміння надавати невідкладну медичну допомогу при невідкладних станах у хворих з пухлинами головного мозку

Пухлини головного мозку

Класифікація. Клініка. Діагностика. Патофізіологічні механізми формування гіпертензійного синдрому. Загальноомозкові та вогнищеві симптоми. Патогенез первинних і вторинних симптомів при пухлинах головного мозку. Значення допоміжних обстежень (офтальмологічного обстеження, краніографії, УЗД, ЕхоЕГ, ЕЕГ, пневмоенцефалографії, ангиографії, комп'ютерної томографії, МРТ, ОФЕКТ) в діагностиці пухлин головного мозку. Принципи хірургічного лікування пухлин головного мозку в залежності від гістоструктури та локалізації. Радикальні і паліативні операції, їх принципи. Комбіноване та радіохірургічне лікування пухлин головного мозку. Невідкладна допомога при синдромі гострої внутрішньочерепної гіпертензії та дислокаційних синдромах. Реабілітація і реадаптація хворих після хірургічного втручання з приводу пухлин головного мозку. Значення шкідливих звичок у виникненні об'ємних уражень головного мозку.

МОДУЛЬ 4

«ПУХЛИНИ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ. СИРИНГОМІЄЛІЯ»

Конкретні цілі:

- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину пухлин спинного мозку та сирингомієлії, що супроводжуються компресійними ураженнями спинного мозку або його корінців
- пояснити патогенез розвитку ускладнень при пухлинах спинного мозку та сирингомієлії

- визначити методи клінічної та інструментальної діагностики при пухлинах спинного мозку та сирингомієлії
- оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з при пухлинами спинного мозку та сирингомієлії
- диференціювати різні види компресійних уражень спинного мозку та його корінців
- визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з синдромом гострої компресійної мієлопатії та радикальним больовим синдромом
- визначити алгоритми консервативного та хірургічного лікування пухлин спинного мозку та сирингомієлії, пояснити принципи хірургічного лікування
- визначити покази до оперативних втручань при сирингомієлії
- продемонструвати володіння методами відновного післяопераційного лікування хворих з пухлинами спинного мозку та сирингомієлії, визначати прогноз при цих захворюваннях

Пухлини спинного мозку

Класифікація. Особливості клініки в залежності від локалізації пухлини і характеру її росту. Сучасні методи діагностики пухлин спинного мозку. Значення допоміжних методів в обстеженні хворих з пухлинами спинного мозку і диференційному діагнозі цієї патології. Методи хірургічного лікування пухлин спинного мозку. Техніка ламінектомії. Профілактика ускладнень при пухлинах спинного мозку (уросепсису, сепсису, пролежнів). Відновне лікування в післяопераційному періоді. Реабілітація хворих після видалення пухлин спинного мозку. Сирингомієлія. Класифікація. Патогенез. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога. Показання до хірургічного лікування і його принципи в залежності від рівня та ступеня ураження. Відновне лікування в післяопераційному періоді, реабілітація хворих. Реабілітація і соціальна реадaptaція хворих із сирингомієлією.

МОДУЛЬ 5

«СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ ГОЛОВНОГО ТА СПИННОГО МОЗКУ»

Конкретні цілі:

- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину судинних захворювань головного та спинного мозку
- визначити методи клінічної та інструментальної діагностики в залежності від виду судинних захворювань головного та спинного мозку
- оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з патологією судин головного та спинного мозку
- провести попередню оцінку важкості стану хворих з патологією судин головного
- диференціювати різні види судинної патології нервової системи
- визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з судинною патологією нервової системи
- визначити алгоритми консервативного та хірургічного лікування гострих та хронічних порушень мозкового кровообігу
- визначити покази до невідкладних оперативних втручань при порушеннях кровообігу головного мозку та пояснити основні принципи цих втручань
- визначити прогноз при судинних захворюваннях головного та спинного мозку, пояснити розвиток основних ускладнень та наслідків судинних уражень нервової системи
- пояснити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з патологією судин нервової системи
- продемонструвати володіння методами відновного лікування хворих з патологією судин нервової системи
- продемонструвати вміння надавати невідкладну медичну допомогу при невідкладних станах у хворих з патологією судин головного та спинного мозку

Судинна патологія головного мозку, що супроводжується ГПМК за геморагічним Типом Класифікація. Клініка. Етіопатогенез. Методи діагностики патології судин

головного мозку. Судинні захворювання головного мозку, які потребують хірургічного лікування. Клініка, діагностика і лікування аневризм, артеріовенозних мальформацій, каротидно-кавернозних співвусть в гострому та віддаленому періодах. Невідкладна допомога хворим з гострими порушеннями мозкового кровообігу за геморагічним типом. Сучасні методи хірургічного лікування хворих з патологією судин головного мозку. Відновне лікування в післяопераційному періоді. Профілактика судинних захворювань головного мозку. Реабілітація та реадaptaція хворих з патологією судин головного мозку. Особливості етіопатогенезу та перебігу патології судин головного мозку у осіб похилого віку. Особливості реабілітації осіб похилого віку після перенесено гострого порушення мозкового кровообігу. Судинна патологія головного мозку, що супроводжується ішемічними ПМК. Патологія судин спинного мозку Види патології церебральних судин, що проявляються гострою та хронічною ішемією головного мозку. Класифікація. Етіопатогенез. Значення гіпертонічної хвороби та інших захворювань у розвитку атеросклерозу судин, як основного фактору розвитку порушень мозкового кровообігу за ішемічним типом. Клініка, діагностика і лікування стенозів, тромбозів та тромбемболії судин головного мозку. Невідкладна допомога хворим з гострими порушеннями мозкового кровообігу за ішемічним типом. Сучасні методи хірургічного лікування ішемічних уражень головного мозку. Відновне лікування в післяопераційному періоді. Профілактика судинних захворювань головного мозку. Реабілітація та реадaptaція хворих з патологією судин головного мозку. Основні клінічні прояви судинної патології спинного мозку. Діагностика. Методи хірургічного лікування.

МОДУЛЬ 6

«ДИТЯЧА НЕЙРОХІРУРГІЯ. ВАДИ РОЗВИТКУ ГОЛОВНОГО І СПИННОГО МОЗКУ. ГІДРОЦЕФАЛІЯ»

Конкретні цілі:

- визначити етіологію, патогенез, класифікацію, клінічну картину уражень ЦНС дитячого віку та гідроцефалії
 - пояснити механізми розвитку клінічної картини уражень ЦНС і гідроцефалії (синдрому внутрішньочерепної гіпертензії, загальномозкової, вогнищевої симптоматики, дислокаційних синдромів), враховуючи анатомо-фізіологічні особливості головного мозку та особливості ліквороциркуляції у дітей
 - визначити методи клінічної та інструментальної діагностики уражень ЦНС у дітей
 - оцінювати результати лабораторного та інструментального дослідження хворих з ураженнями ЦНС і гідроцефалією
 - диференціювати різні види вроджених уражень ЦНС
 - визначити алгоритми невідкладної допомоги хворим з синдромом гострої внутрішньочерепної гіпертензії та дислокаційними синдромами
 - визначити алгоритми лікування хворих з вродженими ураженнями ЦНС та гідроцефалією, пояснити основні принципи існуючих методів лікування
 - пояснити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з вродженими ураженнями ЦНС і гідроцефалією
 - визначати прогноз при вроджених ураженнях ЦНС і гідроцефалії, продемонструвати володіння основними принципами медичної та соціальної реабілітації цієї категорії хворих
 - продемонструвати вміння надавати невідкладну медичну допомогу при невідкладних станах у хворих з вродженими ураженнями ЦНС і гідроцефалією
- Патогенез. Клініка. Діагностика. Класифікація. Допоміжні методи діагностики вад розвитку головного і спинного мозку. Пренатальна діагностика. Сучасні методи та принципи хірургічного лікування вроджених уражень ЦНС і гідроцефалії. Основні види хірургічних втручань і лікворошунтуючих операцій, покази до їх виконання та методика проведення. Невідкладна допомога при дисфункції шунта. Реабілітація та

соціальна реадaptaція хворих. Відновне лікування хворих в післяопераційному періоді. Профілактика вад розвитку головного і спинного мозку.

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Нейрохірургія» (за спеціальністю 228 «Педіатрія»)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів - 1.5	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва галузі знань)	Нормативна (за вибором)	
Загальна кількість годин - 45	Спеціальність: 228 «Педіатрія» (код та найменування спеціальності)	Рік підготовки:	
		6-й	-й
		Семестр	
		1 та 2-й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 35 самостійної роботи студента - 10	Освітньо-кваліфікаційний рівень: студент	Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		15 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 год.; Аудиторне навантаження – 70%, СРС – 30%

**5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ
«Нейрохірургія »(за спеціальністю 228 «Педіатрія»)**

№ п/п	Назва курсу	Кількість навчальних годин		
		лекції	Практ. зан.	Самост.
1.	Історія нейрохірургії. Черепно-мозкова травма. Деонтологія у нейрохірургії	2	4	3
2.	Дитяча нейрохірургія. Сучасні хірургічні технології в дитячій нейрохірургії. Гідроцефалія.	2	4	3
3.	Цереброваскулярні хвороби. Нейрохірургічне лікування ішемічного	2	4	3
4.	Інтра- та екстрааксілярні новоутворення. Новоутворення спинного	2	4	3
5.	Остеохондроз. Запальні захворювання спинного мозку та хребта.	2	4	3
Всього: 45		10	20	15

**6. ПЛАН ЛЕКЦІЙ
з навчальної дисципліни «Нейрохірургія »
для студентів 6 року навчання
зі спеціальності «Педіатрія»**

№ п/п	Теми	Кількість годин
1.	Історія нейрохірургії. Черепно-мозкова травма. Деонтологія у нейрохірургії	2
2.	Дитяча нейрохірургія. Сучасні хірургічні технології в дитячій нейрохірургії. Гідроцефалія.	2
3.	Цереброваскулярні хвороби. Нейрохірургічне лікування ішемічного інсульту. Сучасні стандарти лікування цереброваскулярних хвороб	2
4.	Інтра- та екстрааксілярні новоутворення. Новоутворення спинного мозку. Сучасні стандарти надання нейроонкологічної допомоги.	2
5.	Остеохондроз. Запальні захворювання спинного мозку та хребта. Запальні захворювання головного мозку. Функціональна нейрохірургія.	2

Всього: 10 год.

7. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни «Нейрохірургія»
для студентів 6 року навчання
зі спеціальності «Педіатрія»

п/п	Теми	Кількість годин
	Розділ 1. «Історія нейрохірургії. Черепно-мозкова травма. Деонтологія у нейрохірургії»	
1.	Тема 1. Історія нейрохірургії	1
2.	Тема 2. Черепно-мозкова травма.	2
3.	Тема 3. Деонтологія у нейрохірургії	1
	Розділ 2. «Дитяча нейрохірургія. Сучасні хірургічні технології в дитячій нейрохірургії. Гідроцефалія.»	
3.	Тема 1. Дитяча нейрохірургія	1
4.	Тема 2. Сучасні хірургічні технології в дитячій нейрохірургії	2
5.	Тема 3. Гідроцефалія.	1
	Розділ 3. «Цереброваскулярні хвороби. Нейрохірургічне лікування ішемічного інсульту. Сучасні стандарти лікування цереброваскулярних хвороб»	
6.	Тема 1. Цереброваскулярні хвороби	1
7.	Тема 2. Нейрохірургічне лікування ішемічного інсульту	2
8.	Тема 3. Сучасні стандарти лікування цереброваскулярних хвороб.	1
	Розділ 4. «Інтра- та екстрааксілярні новоутворення. Новоутворення спинного мозку. Сучасні стандарти надання нейроонкологічної допомоги».	
9.	Тема 1. Інтра- та екстрааксілярні новоутворення.	1
10.	Тема 2. Новоутворення спинного мозку.	2
	Тема 3. Сучасні стандарти надання нейроонкологічної допомоги	1
	Розділ 5. «Остеохондроз. Запальні захворювання спинного мозку та хребта. Запальні захворювання головного мозку. Функціональна нейрохірургія».	
18.	Тема 1. Остеохондроз.	1
19.	Тема 2. Запальні захворювання спинного мозку та хребта. Запальні захворювання головного мозку.	2
21.	Тема 3. Функціональна нейрохірургія.	1

Всього: 45 год.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ЗАЛІКУ

Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю.

1. Етіологія, патогенез, класифікація абсцесу хребта та спинного мозку. Клінічні симптоми гострого абсцесу хребта та спинного мозку (постадійно)
2. Клініка, діагностика і лікування хронічного абсцесу хребта та спинного мозку. Диференціальна діагностика хронічного абсцесу хребта та спинного мозку та раку з розпадом.

3. Додаткові методи обстеження та їх результати у хворих з гнійними захворюваннями легень. Диференціальна діагностика кісти та абсцесу хребта та спинного мозку.
4. Лікування гострого абсцесу хребта та спинного мозку. Методи санації трахеобронхіального дерева. Покази до радикальних операцій.
5. Тактика лікування ускладненого гострого абсцесу хребта та спинного мозку.
6. Гостра емпієма головного мозку. Класифікація. Етіологія, патогенез, клініка. Рентгенологічна картина. Додаткові методи обстеження при гнійних процесах в плеврі.
7. Клінічні прояви обмеженої емпієми головного мозку. Рентгенологічна картина.
8. Діагностика і лікування хронічної емпієми та абсцесу головного мозку.
9. Класифікація краніо-церебральної травми. Ранні та пізні ускладнення. Покази до краніотомії при травмі головного мозку.
10. Класифікація післятравматичного гідроцефалії. Клініка і діагностика гідроцефалії.
11. Лікувальна тактика при травмі головного мозку, ускладненої крововиливом (залежно від величини). Лікувальна тактика при хронічному крововиливі.
12. Класифікація субдуральної геморагії. Причини. Патогенез порушень. Клініка і діагностика субдуральної гематоми.
13. Лікувальна тактика при субдуральній геморагії.
14. Переломи черпа. Патогенез порушень. Лікувальна тактика. Методи лікування.
15. Діагностичні критерії проникаючої рани спинного мозку. Лікувальна тактика при пораненнях спинного мозку.
16. Хірургічна анатомія шлуночків головного мозку. Анатомічні та фізіологічні звуження.
17. Класифікація новоутворень шлуночків головного мозку. Клініка і діагностика.
18. Класифікація вентрикуліту. Причини виникнення, етіологія, патогенез
19. Лікування гострого вентрикуліту. Хірургічні доступи при операціях на органах шлуночків головного мозку.
20. Аденома гіпофізу. Патогенез, стадії. Клініка, діагностика. Диференціальна діагностика аденоми гіпофізу та раку гіпофізу.
21. Консервативне та оперативне лікування аденоми гіпофізу. Покази та методи втручань.
22. Інші новоутворення гіпофізу. Класифікація. Ускладнення. Клініка, діагностика, перебіг. Лікувальна тактика, хірургічні доступи при новоутвореннях гіпофізу.
23. Класифікація гриж хребтового каналу. Клініка грижі хребта. Можливі ускладнення.
24. Діагностика форамінальної грижі хребта. Рентгенологічні ознаки. Лікування форамінальної грижі хребта.
25. Клініка, діагностика і лікування медіальної грижі хребта.
26. Причини парезу кишківника. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування.
27. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, ускладнення гідроцефалії.
28. Методи лікування гідроцефалії.
29. Методи обстеження артеріальної системи. Сучасні методи каротидоартеріографії, ускладнення каротидографії та методи їх запобігання.
30. Причини емболії та гострого тромбозу церебральних артерій. Клінічна характеристика емболії та гострого тромбозу церебральних артерій.
31. Диференціальна діагностика емболії та гострого тромбозу церебральних артерій. Хірургічна тактика та методи оперативного лікування емболії та гострого тромбозу церебральних артерій. Особливості ведення післяопераційного періоду.
32. Антикоагулянти, фібринолітичні, тромболітичні препарати. Методи контролю за системою згортання, їх характеристика.
33. Етіологія, патогенез ішемічного інфаркту мозку. Класифікація хронічної ішемії та рівня оклюзії церебральних артерій при атеросклерозі.

34. Визначення, клінічна характеристика та методи хірургічного лікування гостроїшемії головного мозку.
35. Ускладнення атеросклерозу артерій головного мозку та ший та методи їх запобігання.
36. Показання та протипоказання до хірургічного лікування атеросклерозу церебральних артерій головного мозку та ший. Види операцій. Ранні післяопераційні ускладнення та методи їх запобігання.
37. Етіологія, патогенез, клініка ішемії головного мозку та ший. Класифікація гострої ішемії.
38. Показання та протипоказання до хірургічного лікування ішемії головного мозку та ший. Види операцій. Ранні післяопераційні ускладнення та методи їх запобігання.
39. Консервативне лікування облітеруючих захворювань артерій головного мозку та ший.
40. Анатомія вен головного мозку. Фактори, що забезпечують нормальну венозну гемодинаміку. Методи обстеження венозної системи головного мозку. Способи та показання до флебографії.
41. Етіологія ККС. Патогенез порушення венозної гемодинаміки при ККС. Клінічна характеристика ККС.
42. Лікування і профілактика ККС.
43. Диференційна діагностика і хірургічне лікування АВМ головного мозку та ший. Показання та протипоказання, види втручань. Причини рецидиву АВМ головного мозку після емболізації. Лікування.
44. Клінічна характеристика аневризм.
45. Етіологія аневризм головного мозку та ший. Патогенез і клініка аневризм. Клінічні прояви гострих аневризм головного мозку та ший.
46. Диференціальна діагностика аневризм головного мозку та АВМ.
47. Етіологічні та патогенетичні фактори тромбозу вен головного мозку та ший. Клінічні прояви тромбозу вен головного мозку. Консервативне лікування.
48. Особливості хірургічного лікування менінгіом.
49. Тромбоемболічні ускладнення нейрохірургічних втручань: фактори ризику і методи профілактики.
50. Клінічні прояви спинномозкової травми, методи терапії, реабілітація хворих.
51. Клінічні прояви травматичного пошкодження серединного, ліктьового, променевого, сідничного нервів, методи лікування (хірургічне, консервативне).
52. Особливості клінічних проявів больових синдромів, які потребують допомоги нейрохірурга (невралгія V пари, с-м Шлюдера і т.д.)
53. Особливості клінічних проявів судинної патології головного мозку, яка потребує допомоги нейрохірурга. Методи хірургічного лікування аневризм судин головного мозку, геморагічних та ішемічних інсультів.
54. Етіопатогенез, стадії спондиліту. Ускладнення.
55. Клінічні прояви спондиліту. Допоміжні методи обстеження при спондиліті.
56. Хірургічне лікування спондиліту. Реабілітація хворих.
57. Патогенез та ускладнення гідроцефалії. Клініка. Діагностика. Види і показання до ВПШ.
58. Показання до постійної ЕЕГ.
59. Інтрааксиальні новоутворення. Клініка, діагностика.
60. Ішемічний інсульт. Клініка, діагностика, Покази до каротидографії.
61. Інтервенційні та хірургічні методи лікування ішемічної хвороби спинного мозку
62. Сирингомієлія: етіологія, патогенез, клініка
63. Діагностика сирингомієлії. Принципи лікування.
64. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування новоутворень головного мозку.
65. Епілепсія. Етіологія, класифікація. Патогенез. Клініка, діагностика. Лікування

66. Вторинна епілепсія. Визначення. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
67. Дистонія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика.
68. Несахарний діабет. Діагностика. Профілактика. Реабілітація.
69. Дисгормональні захворювання гіпофізу. Тактика хірурга.
70. Нейроендокринні новоутворення. Клініка, діагностика, лікування.
71. Сучасні види зброї. Можлива структура санітарних втрат.
72. Фактори, що спричинюють пошкодження тканин людини при вогнепальному пораненні. Особливості структурних і функціональних змін тканин залежно від виду зброї.
73. Види первинної хірургічної обробки за обсягом і терміном їх виконання. Показання, відсутність показань і протипоказання для первинної хірургічної обробки ран. Способи зашивання ран. Помилки при виконанні первинної хірургічної обробки ран.
74. Ураження мінно-вибуховими пристроями, бомбами об'ємного вибуху. Медична допомога пораненим, профілактика ранової інфекції. Первинна хірургічна обробка ран, їх особливості і відмінності від вогнепальних поранень. Особливості і відмінності первинної хірургічної обробки при великих механічних пошкодженнях.
75. Поняття про комбіновані і радіаційні ураження, їх поєднання. Особливості перебігу поранень, переломів кісток, термічних опіків при комбінованих радіаційних ураженнях і потраплянні радіоактивних речовин на рану та опікову поверхню. Синдром взаємного обтяження.
76. Особливості перебігу радіаційних опіків. Медична допомога в осередку ураження. Лікування комбінованих радіаційних уражень.
77. Особливості перебігу ран, термічних опіків, заражених отруйними речовинами. Медична допомога в осередку ураження і на етапах медичної евакуації при комбінованих хімічних ураженнях.
78. Місцеві і загальні патологічні прояви термічних опіків. Класифікація опіків за глибиною пошкодження. Ступені опіків.
79. Визначення загальної площі опіків і площі глибокого пошкодження. Медична допомога в осередку ураження і на етапах медичної евакуації
80. Періоди опікової хвороби. Опіковий шок. Гостра токсемія. Опікова септикотоксемія. Видужання.
81. Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху, запальовальними сумішами. Медична допомога на полі бою (в осередках масових санітарних втрат).
82. Медичне сортування, обсяг і зміст медичної допомоги в умовах бойових і екстремальних ситуацій мирного часу.
83. Класифікація кровотеч залежно від джерела кровотечі, часу її виникнення і ступеня крововтрати. Клінічна картина кровотечі та гострої крововтрати.
84. Способи визначення величини крововтрати у польових умовах та при надзвичайних станах.
85. Показання для переливання крові на війні. Контроль за придатністю крові для переливання. Техніка переливання крові.
86. Різновидність трансфузійних розчинів і показання до їх застосування. Можливі ускладнення при переливанні крові, їх профілактика і лікування.
87. Засоби тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі.
88. Показання для переливання крові і кровозамінників. Методика розрахунку потреби крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.
89. Ранова інфекція. Фактори, що сприяють виникненню ранової інфекції. Мікрофлора рани. Первинне і вторинне очищення рани.
90. Місцева гнійна інфекція. Характеристика токсико-резорбтивної лихоманки і сепсису.
91. Клініка і діагностика сепсису.
92. Профілактика і лікування гнійних ускладнень вогнепальних ран.

93. Анаеробна інфекція рани. Термін виникнення, місцеві та загальні прояви. Характеристика різних клінічних форм. Профілактика анаеробної інфекції.
94. Специфічне і неспецифічне лікування анаеробної ранової. Профілактична і лікувальна цінність антибіотиків. Результати лікування.
95. Пправець, його етіологія і патогенез. Місцеві та загальні симптоми. Діагностика, профілактика та принципи лікування правця в умовах військових дій і екстремальних ситуацій. Ускладнення і результати лікування.
96. Частота і класифікація поранень та закритих пошкоджень грудей. Клінічні прояви і діагностика різних видів поранень і пошкоджень.
97. Види інтракраніальних гематом. Медична допомога у польових умовах і екстремальних ситуаціях.
98. Ступені гідроцефалії. Медична допомога у польових умовах і екстремальних ситуаціях.
99. Частота і класифікація поранень і пошкоджень черепа. Клінічні прояви проникаючих поранень черепа.
100. Ускладнення при вогнепальних і закритих пошкодженнях черепа.
101. Діагностика проникаючих поранень і закритих пошкоджень черепа.
102. Перша медична допомога при пораненнях черепа. Обсяг першої лікарської допомоги. Лікування вогнепальних і закритих пошкоджень черепа.
103. Поранення і закриті пошкодження хребта і органів хребта. Класифікація поранень хребта.

Перелік практичних завдань та робіт до підсумкового контролю.

1. Оцінити краніограму.
2. Інтерпретувати пневмоенцефалограму, комп'ютерну томограму головного мозку.
3. Укласти хворого при люмбальній пункції, провести ліквородинамічні проби.
4. Оцінити склад ліквору в нормі і патології.
5. Діагностувати гідроцефалію, черепно-спинномозкову грижу.
6. Накласти кровоспинний зажим при кровотечах з шкіри голови.
7. Зняти шви з рани, зупинити кровотечу із шкіряного покриву черепа.
8. Встановити діагноз струсу головного мозку, призначити адекватну терапію.
9. Діагностувати забій головного мозку.
10. Оцінити спинномозкову рідину і лікворний тиск при струсі і забої головного мозку.
11. Прочитати краніограму при переломі і вдавленому переломі черепа.
12. Оцінити дані очного дна при пухлинах головного мозку.
13. Визначити топіку ураження головного мозку.
14. Запідозрити пухлину головного мозку по загально-мозковій симптоматиці.
15. Оцінити дані одержані при спинномозковій пункції важкої черепно-мозкової травми, субарахноїдального крововиливу, менінгіту.
16. Призначити симптоматичну терапію при пухлинах головного мозку.
17. Оцінити менінгіальні симптоми.
18. Призначити терапію при субарахноїдальному крововиливі.
19. Діагностувати пошкодження периферичного нерва, діагностувати пошкодження серединного, ліктьового, променевого, сідничного нерва.
20. Визначити показання до хірургічного лікування пошкодження периферійного нерва.
21. Призначити відновну терапію після хірургічного втручання при пошкодженні периферійних нервів.
22. Діагностувати пошкодження плечового сплетення.
23. Діагностувати ураження корінців кінського хвоста.
24. Призначити терапію при поперековому больовому синдромі.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Хірургія з дитячою хірургією

Нормативний чи вибіркового освітній компонент: нормативний
Формат освітнього компонента

очний

(очний; змішаний; дистанційний)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність « Педіатрія» «228»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності)

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) магістерського рівня

Першого/другого/третього (бакалаврського/магістерського/освітньо-наукового)
рівня вищої освіти (обрати потрібне)

Курс

6

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
онкології

Протокол від
“27”серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри онкології

(підпис)

проф. Старіков В.І
(прізвище та ініціали)

“27”серпня 2021 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем хірургічного профілю

Протокол від

“ 30 ” серпня 2020 року №

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
хірургічного профілю

(підпис)

проф. Сипливий В.О.
(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2021 року

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Мужичук Олексій Володимирович- доктор медичних наук, професор кафедри онкології, спеціалізація онкологія, онкохірургія.

Гаврилов Андрій Юрійович асистент кафедри онкології, спеціалізація онкохірургія.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина»ОК48
складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) « Медицина»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Предметом вивчення навчальної дисципліни є Онкологія та радіаційна медицина є онкологія - наука, яка вивчає причини виникнення, розвитку пухлин, їх клінічний прояв, діагностику, лікування та профілактику.

Знання основ онкології має надзвичайно важливе значення для підготовки лікарів усіх спеціальностей.

За час навчання важливо сформувати академічну підготовку з фундаментальних і клінічних біомедичних наук та підготовку випускників до професійної діяльності лікаря на відповідній первинній посаді шляхом набуття загальних та спеціальних компетентностей, сфера застосування яких описується визначеними переліками синдромів та симптомів онкозахворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та супутніх захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій, питань трудової, судової та військової експертизи.

Цей курс зосереджено на вирішенні основних проблем онкології. Програма охоплює теми, пов'язані з найпоширенішими локалізаціями злоякісних пухлин. Клінічний досвід можна отримати протягом практичних занять курсу в провідних установах регіону згідно з розкладом занять. Студенти протягом курсу мають змогу приймати участь у курсах та демонстрації хворих з різноманітною онкопатологією, а також відпрацювання практичних навичок під час занять в фантомних класах ННЦЯО ХНМУ. Тобто курс охоплює основні як практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього педіатра та сімейного лікаря.

Міждисциплінарні зв'язки: Нормальна анатомія Ембріогенез тканин. Вміти дати характеристику змін на різних етапах ембріогенезу

Фізіологія Параметри фізіологічної норми (заг. ан. крові, сечі, біохімія крові). Онкологічні маркери. Оцінити дані лабораторного обстеження. Патологія Механізм порушення функцій зі сторони органів та систем при патологічних станах різного генезу. Інтерпретувати патологічні зміни за результатами лабораторного обстеження при порушеннях функції органів і систем різного генезу.

Патологічна анатомія Макроскопічні зміни будови тканин. Визначати місцеві зміни зі сторони тканин, визначати патоморфоз пухлини.

Фармакологія та клінічна фармакологія Групи препаратів, що застосовуються для інфузійної, антибактеріальної та симптоматичної терапії, їх побічні ефекти, протипокази і т.д., знати групи хіміотерапевтичних препаратів. Оформляти листи призначень препаратів

Хірургія Методи та основні етапи хірургічного лікування. Основні принципи клінічного обстеження хворого. Симптоми та синдроми патологічних станів. Зібрати анамнез, провести клінічне обстеження хворого, виявити патологічні симптоми і синдроми. Аналізувати отримані дані. Знати основні етапи хірургічних втручань, хірургічний інструментарій, що використовується, принципи абластики та антиабластики.

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики внутрішніх та дитячих хвороб, медичної генетики, фармакології та медичної рецептури, онкоепідеміології та принципів доказової медицини, екстренної та невідкладної медичної допомоги, а також

мати практичні навички догляду за онкохворими, в тому числі і дитячого віку та їх ведення у поліклінічних та стаціонарних умовах.

Постреквізити Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 року навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE [кафедра онкології](http://distance.knmu.edu.ua/)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі медицини, здатних розв'язувати комплексні проблеми діагностики, лікування та профілактики онкологічних хвороб.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Медицина» другого рівню вищої освіти за спеціальністю 222 Медицина

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

загальні:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо

спеціальні (фахові, предметні): у галузі онкології:

Навички опитування; здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів; здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання; характеру харчування при лікуванні онкозахворювань; здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до діагностування невідкладних станів; здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги, в тому числі при ускладненнях лікування; навички виконання медичних маніпуляцій; здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних заходів; здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду; здатність до ведення медичної документації.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових

професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді
 ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення. Застосування знань та розумінь:

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання

ПРН 7 – визначення характеру, принципів лікування захворювань

ПРН 8 – визначення необхідної дієти, режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 10 – діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

ПРН 15 – виконання медичних маніпуляцій

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

Формування суджень:

ПРН 18 – здатність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
 робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
 конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
 тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
 лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформація про дисципліну

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 1	освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона	Нормативна

	здоров'я»	
Загальна кількість годин 30	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки:
		6-й
		Семестр
		11-12
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента –20	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
		0.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		20год.
Індивідуальні завдання:		
		Вид контролю: Диференційований залік

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції (не передбачені)

2.2.2 Семінарські заняття (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Лікування ускладнених форм раку. Екстрена терапія при ускладненнях хіміотерапії та променевої терапії Паліативне та симптоматичне лікування онкохворих.	5	Демонстрація хворих, розповідь-пояснення презентація, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, коучинг (тренінг), та інші.	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
2	Паліативні хірургічні маніпуляції. Лікування	5	Демонстрація хворих, розповідь-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);

хронічного болювого синдрому		пояснення презентація, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, коучинг (тренінг), та інші.	письмове опитування; тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
------------------------------	--	--	--

2.2.4. Лабораторні заняття (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Лікування ускладнених форм раку. Ургентні хірургічні операції: Гастростомія, трахеотомія, колостомія, цистостомія, обхідні анастомози. Інтенсивна терапія при пухлинних шлунково-кишкових, легеневих, сечових, зовнішніх кровотечах, анеміях, ускладненнях хіміотерапії та променевої терапії.	5	індивідуальні завдання	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
2	Паліативні хірургічні маніпуляції. Плевральна пункція, лапарацентез, пункція сечового міхура. Догляд за стомами, норицями, профілактика та	5	індивідуальні завдання	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль, індивідуальні завдання;

	лікування пролежнів, лімфостазу. Лікування хворих із нудотою, блюванням, запорами, діареєю, розладами сечовивідної системи; із зовнішніми та внутрішніми норицями; із задишкою, стридором, ателектазом легені, кашлем).			реферати; доповідь та інші
3	Лікування хронічного больового синдрому, деонтологія в онкології.	5	індивідуальні завдання	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
4	Ведення медичної документації. Принципи онкологічної деонтології, етичні питання термінальних станів, взаємовідносини із хворим та його родичами.	5	індивідуальні завдання	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
	Всього годин	20		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

3.1.1 Кредити ECTS відображають обсяг навчального навантаження та включають всі види робіт здобувача освіти, передбачених індивідуальним навчальним планом. Один кредит ECTS становить 30 академічних годин.

3.1.2 Поточний контроль (далі – ПК) проводиться науково-педагогічними працівниками на кожному аудиторному занятті (крім лекцій). Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю - забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти у процесі навчання та забезпечення управління їх навчальною мотивацією. За результатами засвоєння кожної теми заняття виставляється оцінка з використанням 4-бальної системи.

3.1.3 Підсумкове заняття (далі – ПЗ) – це заняття, на якому проводиться

оцінювання набутих компетентностей після логічно завершеної частини дисципліни, що складається з сукупності навчальних елементів програми дисципліни. ПЗ проводиться на одному із практичних занять, приймається викладачем академічної групи. ПЗ має включати контроль усіх видів підготовки (теоретичної, практичної, самостійної та інших), передбачених програмою навчальної дисципліни. За ПЗ виставляється оцінка, що є однією з оцінок ПК. Якщо в межах ПЗ за практичні заняття є незадовільні оцінки, то викладач зобов'язаний забезпечити здобувачу освіти можливість відповіді на додаткові питання з теми цих занять з подальшим виставленням оцінки у «Журнал обліку роботи академічної групи» та АСУ.

3.1.4 Поточна навчальна діяльність (ПНД) - це навчальна діяльність студента впродовж семестру, яка контролюється науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД передбачена для дисциплін, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

3.1..5 Самостійна робота здобувача (СРЗ)

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

3.1. 6 Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення дисципліни Онкологія та радіаційна медицина, що закінчуються оцінкою з формою контролю «диференційований залік». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку з формою контролю «диференційований залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ або іспитом)», що додається (додаток 1), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120.

3.1. 7 Індивідуальні завдання здобувача освіти - з дисципліни Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку (далі - ІЗЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку» визначаються навчальною програмою з дисципліни. Терміни отримання, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, що розробляється кафедрою на кожний семестр. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома студентами.

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку», при проведенні «диференційованого заліку»

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;

- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді –5 – 10 балів

3.1.8 Семестровий контроль з дисципліни здійснюється на проміжних етапах навчання та є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача освіти. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді диференційованого заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальним планом, програмою навчальної дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку». Диференційований залік проводиться на останньому практичному занятті.

Здобувач освіти допускається до семестрового контролю з, якщо він виконав умови допуску, визначені у програмі.(Табл 1)

3.1.9 Оцінювання дисципліни (далі – ОД) - це підсумковий контроль, що проводиться після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з дисципліни на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи. Оцінювання дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку» проводиться по закінченні вивчення у формі «диференційного заліку»,

Для дисципліни «Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку», з формою контролю є «**диференційований залік**» передбачається що, допуск до ДЗ розраховується у балах ЗНД від 70 до 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з дисципліни є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та ДЗ і складає від 120 до 200 балів. (табл. 2)

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ або іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74

4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до діфзаліку:

1. Вплив способу життя, харчування, клімату, професійно-побутових факторів на розвиток злоякісних пухлин.
2. Розходження онкологічної захворюваності в чоловіків і жінок і причини, їх що обумовлюють.
3. Профілактика злоякісних пухлин (первинна, вторинна).
4. Міжнародна класифікація злоякісних пухлин TNM (загальна характеристика).
5. Групи підвищеного онкологічного ризику, предракові захворювання.
6. Значення онкопрофосмотров, їхні види.
7. Цитологічний метод дослідження в онкології.
8. Гістологічний метод дослідження в онкології.
9. Структура онкологічного диспансеру.
10. Медична облікова документація, оформлювана на онкологічних хворих.
11. Види лікування онкобольних (радикальне, паліативне і симптоматичне).
12. Принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин (абластика, футлярність, зональність, антибластика).
13. Абластика й антибластика (механічна, хімічна, фізич.)
14. Променева терапія злоякісних пухлин (зовнішнє, внутріпорожнинне, внутрітхорєцьке опромінення). Механізм дії, що ушкоджує.
15. Хіміотерапія злоякісних пухлин, основні групи хіміопрепаратів.
16. Гормонотерапія пухлин
17. Клінічні групи хворих.
18. Реабілітація онкологічних хворих.
19. Симптоматичне лікування і відхід за онкобольними.
20. Експертиза непрацездатності онкобольних.
21. Деонтологія в онкології.
22. Реабілітація хворих раком молочної залози.
23. Особливості метастазування рака молочної залози.
24. Особливості метастазування рака легені.
25. Віддалені метастази раку шлунка (Вирхова, Крукенберга, Шницлера, сестри Джозеф).
26. Симптоматичні і паліативні операції при раку шлунка.
27. Операція Коффи-Гартмана (показання, техніка виконання).
28. Ускладнення раку ободочної кишки.

29. Паліативне та симптоматичне лікування онкохворих. Паліативні хірургічні маніпуляції

30. Лікування хронічного больового синдрому

3.3. Контрольні питання

1. Лікування ускладнених форм раку. Екстрена терапія при ускладненнях хіміотерапії та променевої терапії

2. Паліативне та симптоматичне лікування онкохворих. Паліативні хірургічні маніпуляції

3 Лікування ускладнених раку. Ургентні хірургічні операції: Гастростомія, трахеотомія, колостомія, цистостомія, обхідні анастомози. Інтенсивна терапія при пухлинних шлунково-кишкових, легневих, сечових, зовнішніх кровотечах, анеміях, ускладненнях хіміотерапії та променевої терапії.

4 Паліативні хірургічні маніпуляції. Плевральна пункція, лапароцентез, пункція сечового міхура. Догляд за стомами, норицями, профілактика та лікування пролежнів, лімфостазу. Лікування хворих із нудотою, блюванням, запорами, діареєю, розладами сечовивідної системи; із зовнішніми та внутрішніми норицями; із задишкою, стридором, ателектазом легені, кашлем).

5 Лікування хронічного больового синдрому, деонтологія в онкології. Ведення медичної документації. Принципи онкологічної деонтології, етичні питання термінальних станів, взаємовідносини із хворим та його родичами

6.Принципи діагностики злоякісних пухлин в умовах поліклініки.

7.Диспансеризація, первинна медична документація

8.ринципи обстеження хворих на рак IV клінічної групи (діагностика рецидивів та метастазів

9.Симптоматичне лікування онкологічних хворих

10.Детоксикаційні заходи у хворих ендогенною раковою інтоксикацією

11.Гематологічний контроль хіміо-промепевої терапі .

3.4. Індивідуальні завдання

1.Огляд і пальпація молочних залоз.

2. Навчання пацієнтки само обстеженню грудних залоз
3. Пальпація периферичних лімфовузлів.
4. Методики пункційної біопсії пухлин та периферичних лімфовузлів.
5. Взяття відбитків, мазків з виразок і пухлин шкіри та слизових оболонок.
6. Підготовка хворого до рентгенологічного дослідження
7. Взяття харкотиння для цитологічного дослідження.
8. Пальцеве дослідження прямої кишки.
9. Підготовка та проведення ректороманоскопії, колоноскопії.
10. Методики проведення хіміотерапевтичного лікування. Техніка безпеки.
11. Заповнення первинної медичної документації на онкохворого
12. Методики підготовки до радіоімунологічних досліджень, сканування, УЗД-діагностики, рентгенологічних обстежень, в т.ч. комп'ютерної томографії.
13. Методика забору крові для дослідження онкомаркерів.
14. Особливості догляду за хворими при променевої терапії
15. Діагностика ускладнень хіміо- та лучевої терапії.

3.5. Правила оскарження оцінки

Нормативно-правовими актами, які регулюють процедуру оскарження результатів оцінювання є Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті.

3.5.1. Поточне оцінювання. Спірні питання щодо поточного оцінювання вирішуються упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю. Здобувач вищої освіти має право звернутися за обґрунтуванням щодо результатів поточного оцінювання та/або наявними, на його думку, порушеннями процедури проведення контрольного заходу до викладача, який здійснював оцінювання. Викладач, у присутності завідувача кафедри онкології обґрунтовує дотримання вимог проведення контрольного заходу та відповідності виставленої оцінки критеріям оцінювання, з якими здобувач вищої освіти був ознайомлений до проведення контрольного заходу.

3.5.2. Підсумковий семестровий (курсний) контроль. Оскарження результатів дифзалику, здійснюється, як правило, у день проведення, але не пізніше наступного дня після оголошення результатів. Здобувач вищої освіти звертається до викладача, який проводив дифзалик за роз'ясненням щодо виставленої оцінки. Якщо здобувач незгодний з результатами підсумкового контролю та/або вважає, що мало місце порушення процедури проведення контрольного заходу, і обґрунтування викладача, який проводив оцінювання за критеріями, наведеними в робочій програмі навчальної дисципліни, з точки зору здобувача, не є об'єктивними, він має право звернутися до декана факультету з апеляційною заявою, в якій вказується причина подачі апеляції.

3.5.3. Апеляція розглядається апеляційною комісією у складі декана факультету або його заступника, гаранта освітньої програми, завідувача кафедри онкології, двох-трьох провідних викладачів кафедри, у тому числі й викладача, який приймав діфзалік. До складу комісії можуть бути включені представники ради студентського самоврядування.

3.5.4. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання в присутності здобувача освіти. Перенесення терміну апеляції не допускається. Під час розгляду апеляції ведеться протокол, у якому записуються всі зауваження членів комісії та висновки щодо оцінювання.

3.5.5. Здобувачеві освіти дають можливість повторно скласти підсумковий контроль членам апеляційної комісії за новим білетом.

3.5.6. За наслідками розгляду апеляції, комісія приймає одне з рішень: – виставлена оцінка з навчальної дисципліни відповідає рівню і якості виконаної роботи (наданим усним відповідям) та не змінюється; – виставлена оцінка з навчальної дисципліни не відповідає рівню і якості виконаної роботи (наданим усним відповідям) та змінюється на визначену комісією кількість балів і вказується нова оцінка у балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС;

3.5.7. Рішення апеляційної комісії доводиться до відома здобувача освіти головою апеляційної комісії по завершенню розгляду апеляційної скарги в усній формі або, на вимогу здобувача, в письмовій формі. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти курс «Онкологія та радіаційна медицина з особливостями дитячого віку» необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), або іншими інфекційними захворюваннями згідно поточній епідемічній ситуації.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей

жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття

Заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат– оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що полягає у відтворенні без посилання на джерело інформації власних раніше опублікованих текстів;

фабрикація– фальсифікація результатів досліджень, посилань, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу;

обман– надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

списування– використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;

хабарництво– надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

Кафедра онкології підтримує принципи академічної доброчесності. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Алгоритмы современной онкологии. /Под редакцией Щепотина И.Б., Бондаря Г.В., Ганула В.Л. - К.: Книга плюс- 2006.
2. Бондар Г.В., Антипова С.В. Вибрані лекції з клінічної онкології. – ВАТ, Луганськ, 2009-7.-510 с.
3. Бондар Г.В., Вітенко І.С., Попович О.Ю. Паліативна медична допомога. Донецьк, Донеччина. - 2004. -150с.
4. Ганул.В.Л., Киркилевский СИ. Рак пищевода: руководство для онкологов и хирургов. К.: Книга плюс. - 2003. - 200с.
5. Ефетов В.М. Избранные лекции по клинической онкологии. 1997. -260с.
6. Онкологія. /За ред. В.П.Баштана, А.Л.Одабашьяна, П.В.Шелешка - Тернопіль; Укрмедкнига, 2003.-316с.
7. Онкологія: Підручник - 3-те видання, перероб. і доп./Б.Т.Білинський, Н.А.Володько, А.І.Гнатишак, О.О.Галай та ін.; За ред. Б.Т.Білинського - К. Здоров'я, 2004. - 528с.
8. Стариков В.И. Общая онкология: Учебное пособие.- Харьков: ХГМУ, 2001.- 72с.
9. Стариков В.И., Трунов Г.В. Рак легкого.- Харьков, "ООО Катран КПК",- 2002.-212с.
10. Ю.Шевченко А.І. Онкологія. Електр. підручник для студентів вищих медичних закладів., Запоріжжя.-2006.
11. Щепотін І.Б., Ганул В.Л., Кліменко І.О. та ін. Онкологія.- К.:Книга плюс. -2006. - 496с.
12. Энциклопедия клинической онкологии. Руководство для практикующих врачей /

М.И.Давыдов, Г.Л.Вышковский и др. - М.:РЛС - 2005,2004.-1536 с.

13. Sorokin V.M., Perehod I.A. Clinical oncology(Lectures for medical students). Simferopol.- 2007.- 136p.

Допоміжна

1. Атлас онкологічних операцій / Під ред. Б.Е. Петерсона, В. І. Чиссова, А.І. Пачеса - М.: Медицина, 1987. -534с.
2. Лупальцов В.І., Циганенко А.Я., Сенніков І.А. Элементы общего ухода за больными в хирургическом стационаре. – Харків, 1999. – 232 С.
3. Переводчикова Н.И. Руководство по химиотерапии опухолевых заболеваний / Под ред. Н.И. Переводчиковой. - 2-е изд., доп.- М.: Практическая медицина, 2005.-С. 195- 209.
4. Черноусов А.Ф., Поликарпов С.А., Черноусов Ф.А. Хирургия рака желудка. – Москва, - 2004, 560 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE_кафедра онкології

<http://distance.knmu.edu.ua/>

rosoncoweb.ru

oncology-knmu.com.ua

knmu.kharkov.ua

moz.gov.ua

unci.org.ua

mozdocs.kiev.ua

ncru.inf.ua

[oncology.kiev.](http://oncology.kiev)

8. ІНШЕ

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабус і затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки педіатричного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри онкології ХНМУ.